

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKO DELO

KLEMENTINA VOLER

Ljubljana, 2013

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT
Športna vzgoja

**ZGORNJESAVINJSKI ŠPORT V LUČI ŠPORTNIH VESTI V
SAVINJSKIH NOVICAH 1969-1991**

DIPLOMSKO DELO

MENTOR

Doc. dr. Tomaž Pavlin

RECENZENTKA

Prof. dr. Mojca Doupona Topič

Avtorica dela

KLEMENTINA VOLER

Ljubljana, 2013

ZAHVALA

Hvala mojemu mentorju *doc. dr. Tomažu Pavlinu* za vse strokovne nasvete in celotno pomoč pri nastajanju mojega diplomskega dela.

Hvala družini, ki mi je vedno stala ob strani, me spodbujala, verjela vame in mi pomagala.

Hvala Aljoši za vso podporo in lepe besede.

Hvala vsem mojim sošolcem in prijateljem - brez vas bi bil študij dolgočasen.

Hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri nastanku tega dela.

Ključne besede: zgodovina športa, Zgornja Savinjska dolina, nogomet, smučanje, lokostrelstvo, mozirski Sokol

ZGORNJESAVINJSKI ŠPORT V LUČI ŠPORTNIH VESTI V SAVINJSKIH NOVICAH 1969-1991

Klementina Voler

POVZETEK

Šport se je v Zgornji Savinjski dolini začel razvijati in širiti z ustanovitvijo Mozirskega Sokola leta 1882. O športnih dogodkih in aktivnostih v takratnem času niso veliko pisali, zato tudi ne vemo veliko o športnem dogajanju. Nekaj informacij je našel Vlado Miklavc v arhivih in v zapisih v kronikah, ki jih je zbral v knjižici *120 let športa v Mozirju*. Ustanovitelji in člani sokolskega društva so prirejali številne športne prireditve, se udeleževali zletov ter izdali tudi knjižico *Zdrav duh v zdravem telesu*. Njihovo dejavnost jim je uspelo ohraniti tudi preko obeh svetovnih vojn, ob obletnicah so prirejali praznovanja, skrbeli so za športno in kulturno življenje v vasi (120 let športa v Mozirju, 2002).

Šport se je tako razširjal navzgor po dolini, kaj se je dogajalo pa so zapisovali v lokalnem časopisu Savinjske novice, ki je kot mesečnik začel izhajati oktobra leta 1969. V objavljenih športnih člankih so poročali o nogometu, smučanju, odbojki, rokometu, košarki, lokostrelstvu, smučarskih skokih, o vseslovenski Trim akciji ter o gradnji športnih igrišč. Precejšnje uspehe so dosegali lokostrelci, članice odbojkarskega kluba Gradnik iz Ljubnega ter nogometaši nogometnega kluba iz Ljubnega, ki so tekmovali na državni ravni. Dokazovali so, da so uspešni športniki in da se lahko merijo z najboljšimi v takratni republiki.

Tudi na področju rekreacije se je veliko dogajalo. Športniki, društva in člani sindikatov so prirejali številna občinska in sindikalna tekmovanja, krajevne in občinske lige ter memoriale. Veliko tekmovanj je postalo tradicionalnih in so jih organizirali vsako leto.

Keywords: sport history, Zgornja Savinjska valley, football, skiing, archery, mozirski Hawk

ZGORNJESAVINJSKA VALLEY SPORT IN THE LIGHT OF SPORTS NEWS IN MAGAZINE SAVINJSKE NOVICE 1969-1991

Klementina Voler

ABSTRACT

Sport in the Zgornja Savinjska valley started to develop and spread with the establishment of the Mozirski Sokol in 1882. Back in that day there were not many reports in written news on sporting activities, therefore we do not know much about it. Some information were found by Vlado Miklavc in the archives and chronicle journals, which he collected and then combined into his book »120 let športa v Mozirju«. The founders and members of the Sokol-movement arranged numerous sport events, attended so called »zleti« and issued a book »Zdrav duh v zdravem telesu«. Their activities have remained in tact even throughout the two world wars, they arranged anniversaries and in general took care of the cultural and sporting way of life in the town.

As a result sport spread all over the valley, and whatever happend in terms of sports was reported in the newspaper called Savinjske novice, whose editors started to publish it as a monthly magazine in October 1969. In their news journalists reported about football, skiing, volleyball, handball, basketball, archery, ski jumping, the all-slovenian trim trail campaign and the construction of sports grounds. Archers, members of the volleyball club Gradnik from Ljubno and footballers from Ljubno compiled most of the success, as they competed on a national level. They proved that they belong among the best in the republic back then.

There has been a lot of movement in terms of recreation. Sportspeople, societies and members of trade unions held numerous municipal and union contests, local and municipal league competitions and memorials. A lot of these competitions became traditional and were organized on an anual basis.

Kazalo

1 UVOD.....	9
2 JEDRO SMUČANJE.....	11
NOGOMET.....	15
KOŠARKA	20
ODBOJKA	22
SMUČARSKI SKOKI	23
ROKOMET	25
LOKOSTRELSTVO.....	26
TRIM	29
ŠPORTNA IGRISČA	30
3 SKLEP	32
4 VIRI.....	34

Kazalo slik:

Slika 1: Ekipa "Zlata selekcija" in ekipa Elcroj (Globokar, 1983)	18
Slika 2: Rokometaši iz Ormoža in domači rokometaši (Marljivi športniki, 1982)	25
Slika 3: Lokostrelstvo v Gornjem Gradu se je razvijalo (Kavčič, 1983)	26

1 UVOD

Diplomsko delo z naslovom Zgornje savinjski šport v luči športnih vesti v Savinjskih novicah 1969-1991 se navezuje na dejstvo, da ni nikakršnih zapisov o razvoju in zgodovini športa v naši dolini, ali pa so ti zelo redki. To me je pripeljalo do ideje, da zgornje savinjsko športno zgodovino orišem na podlagi virov v lokalnem časopisu Savinjske novice. Športne novice so bile redna stran Savinjskih novic, začeniši z letom 1969, kar pa seveda ne pomeni, da se je zgornje savinjski šport tedaj šele začel.

Podobno kot marsikje po Sloveniji in tudi širše v Srednji Evropi so začetki vezani na telovadbo in sokolska telovadna društva. Telovadbi vzori so izhajali iz nemških dežel, ko so telovadne šole nastajale v večjih in manjših mestih in se razširile tudi v habsburškem cesarstvu in med Slovani. Tako so bili organizirani nemški »turnvereini« in sokolska društva, prvo leta 1862 v Pragi. Pobudnika za ustanovitev sta bila Miroslav Tyrš, ki je bil redni obiskovalec leta 1839 ustanovljene telovadne šole v Pragi, in Jindrich Fügner. Novo češko društvo je dobilo tudi svoja posebna pravila, ki so se razlikovala od nemških društvenih pravil. Sokolsko gibanje predstavlja poživitev telesne kulture in vzpostavitev telovadbe kot stroke. Bilo je narodnostno gibanje v času avstro-ogrškega ponemčevanja, ki je reševalo narodnostna in socialna vprašanja ter s tem širilo narodno zavest. V desetletjih pred prvo svetovno vojno je nastajalo vedno več sokolskih društev, gibanje se je širilo v vse slovanske dežele. V letih 1875-80 se je pojavila gospodarska kriza, ki je povzročila upad nastajanja društev, tudi število članov se je znižalo. Ko je pritisk gospodarstva popustil, so Tyrš in njegovi sodelavci nadaljevali z delom (Slovenski sokolski koledar za leto 1913). Ob dvajsetletnici so pripravili zbor in nastop čeških Sokolov, na zlet pa so prišle tudi delegacije Sokolov iz Hrvaške, Dunaja in Ljubljane (Stepišnik, 1968).

Na Slovenskem se je ponemčevanje občutilo v večji meri. Slovenci so bili šibkejši od Čehov, tako po številu meščanskega prebivalstva, kakor v kulturnem in gospodarskem razvoju. Poleg tega ima slovensko ozemlje dober geografski položaj, saj leži med Dunajem in Trstom, iz Avstrije pa je izhod na morje. S februarским patentom 1861 je slovenski narod dobil pravico do ustanavljanja kulturnih društev, tako da so najprej začeli ustanavljati čitalnice; prvo leta 1861. Leta 1863 smo Slovenci dobili prvo telovadno društvo, predsednik je postal dr. Etbin Henrik Costa, njegovo ime je bilo Južni Sokol, kar priča o tem, da so si pri ustanovitvi društva vzeli za vzor Sokola iz Prage (Stepišnik, 1968). Namen društva je bil »*dajati pobudo, priložnost in navade pravilnim telesnim vajam«* oziroma *gojiti telovadbo, ki je terminološko nadomestila grški izvornik gimnastika, in vzgajati* (Pavlin, 2005). Poleg telesnega in duhovnega razvoja je imela telovadba velik pomen pri javnem izobraževanju in narodni vzgoji, širili so jo med vse sloje slovenskega naroda, tako med moške kot ženske. Obe gibanji, sokolstvo in čitalništvo, sta v veliki meri delovali za narodno emancipacijo, zato sokolska društva niso bila le tekmovalno usmerjena, ampak so združevala telovadno in kulturno dejavnost (Pavlin, 2005).

Sokolsko društvo je bilo leta 1882 ustanovljeno tudi v Mozirju, sovpadalo je z ustanovitvijo Sokola v Trstu. Virov o nastanku društva in začetkih njegovega delovanja je zelo malo. Arhivi so se med vojnama izgubili, ko so jih selili iz skrivališča v skrivališče, večina zapisov o Savinjskem sokolu je ohranjenih v starih mozirskih kronikah. Vlado Miklavc je iz teh virov in zapisov ter ustnega izročila strnil zgodovino športa v Mozirju v neko celoto (120 let športa v

Mozirju, 2002). Že pred ustanovitvijo Savinjskega sokola je v Mozirje redno zahajal znan zagrebški zdravnik, dr. Josip Fon (1846-1899). Poleg tega, da je bil kirurg, je bil tudi starosta zagrebškega sokolskega društva, ustanovljenega leta 1874. Na svojih letovanjih v Mozirju se je seveda sestajal z mozirskimi narodnjaki, jim razlagal sokolske ideje ter jih pregovarjal naj tudi sami ustanovijo sokolsko društvo. Po ogledu nastopa ljubljanskih Sokolov na žalskem taboru in po prebiranju Nauka o telovadbi so mozirski zanesenjaki leta 1882 ustanovili Savinjskega sokola, prvo sokolsko društvo na Štajerskem. Število članov se je hitro večalo, dve leti po ustanovitvi društva so mozirski Sokoli razvili članski prapor, ki je bil izdelan v Pragi. Ob tem dogodku se je na mozirskem trgu razvila velika slovesnost, s slavnostnimi govorniki, blagoslovom in nošenjem prapora. S prireditvami, ki so jih uprizarjali, so zaslužili dovolj, da so lahko kupili drog in bradljo ter izdali brošuro *Zdrav duh v zdravem telesu*, ki je prinesla precej denarja. Udeleževali so se zletov, mednarodnih tekmovanj in prireditev, na katerih so slovenski telovadci dosegali odlične rezultate. Leta 1922 je mozirski Sokol praznoval svojo 40-letnico, počastili so številne delegacije iz drugih društev in tujine, jim pokazali kvalitetno telovadbo in vse skupaj zaključili z vrtno veselico ob Savinji. Na proslavi 50-letnice društva, 26. junija 1932, so sodelovala društva iz cele Savinjske doline, njihovi visoki predstavniki, govorniki, ki so poudarjali pomen društva ob ponemčevanju. Pokazali so tudi telovadni nastop 500 članov in članic. Isto leto začne mozirski Sokol graditi lastno telovadnico, ki so jo slovesno odprli 22. junija 1934. Društvo je od ustanovitve naprej prirejalo maškarade, silvestrovanja in druge zabave ter med drugim skrbelo za kulturne prireditve (npr. gledališke igre); v okviru Sokola je delovala tudi knjižnica. Druge svetovne vojne mozirski Sokol ni preživel. Sokolski dom je okupator izropal in opustošil, med ljudmi se je širil odpor, a so bili prešibki. Sokolski prapor je vojno preživel, saj so ga domačini skrbno skrivali pred Nemci. Obnova društva in doma po vojni je bila hitra, zgradili so športno društvo na Gmajni ob Savinji in leta 1952 Savinjski sokol preimenovali v TVD Partizan. Ob 75-letnici telesnovzgojne dejavnosti v Mozirju so razvili nov prapor in slavnostno odprli prenovljen telovadni dom in nov prizidek (120 let športa v Mozirju, 2002).

Društvo je aktivno še danes, šport pa se je preko Savinjskega sokola in po drugi svetovni vojni preko Partizana razširil naprej po dolini in predstavlja ključen dejavnik razvoja športa pri nas. Ker zapisov o športnem dogajanju ni, bom s pomočjo lokalnega časopisa v naslednjih vrsticah skušala predstaviti športno dogajanje v Zgornje Savinjski dolini med leti 1969-1991, ko je časopis izhajal kot mesečnik.

2 JEDRO

SMUČANJE

Smučanje se je v Zgornji Savinjski dolini v večji meri razširilo z izgradnjo rekreacijsko-turističnega centra Golte. Avto-turistično podjetje Izletnik je med možnostmi, ki jih je po svoji študiji ponujal Zavod za napredek gospodarstva iz Celja, izbral Zgornjo Savinjsko dolino in Golte, saj se je po proučevanjih pokazalo, da ima največ pozitivnih elementov za delovanje in rast turističnega centra. Tako so v treh letih na Golteh zgradili potrebne objekte za zimsko letni turizem, ki naj bi se razvil po celi dolini. Nova gondola, hotel, vlečnice in ostali objekti so ponujali ugodno smuko tako domačinom kot turistom v sezoni 1969/70 (Golte - velika pridobitev Gornje Savinjske doline, 1969). Zaradi odličnega odziva smučarjev so v naslednjih dveh letih očistili, razširili in odprli nekaj novih smučarskih prog, ponudili večje število ležišč in ugodne smučarske karte (Hubert, 1970). Seveda so bile že pred tem ponekod po dolini postavljene manjše vlečnice, ki so omogočale kratke spuste po hribih, vendar pa je ravno oživitvev zimske aktivnosti na Golteh pripomogla k temu, da je tudi v Zgornji Savinjski dolini smučanje postalo ljudski šport. Za smučarsko znanje so skrbeli učitelji športne vzgoje, najboljšim smučarjem pa je občinska zveza telesne kulture omogočila opravljanje izpita za učitelja smučanja. Tako so smučarsko znanje prenašali naprej, posamezniki so se udeleževali različnih tekmovanj, vse skupaj pa je pripeljalo do tega, daje bil novembra leta 1971 ustanovljen Gornjesavinjski smučarski klub, ki je združeval vse smučarske delavce in ljubitelje smučanja v dolini. Skrbeli naj bi za organizacijo tečajev in tekmovanj, vzgajali nove talente, razvijali zimsko rekreacijo in jo širili med prebivalce doline (Marjanovič, 1971).

Kmalu po ustanovitvi kluba so organizirali izbirno smučarsko tekmovanje za cicibane in mlajše ter starejše pionirje. Namen tekmovanja je bil izbor ekip, ki bi začele z rednimi treningi (Prvo smučarsko tekmovanje, 1972). Prirejati so začeli številna smučarska tekmovanja, ki so se odvijala vsako leto. Sindikalnih tekmovanj se je vedno udeleževalo veliko število tekmovalcev. Petega aprila leta 1975 se je kljub megli in trdemu snegu tekmovanja udeležilo šestnajst moških in tri ženske ekipe. Tekma se je odvila v veselem vzdušju in vsi so bili zadovoljni (Prijetna tekma na Golteh, 1975).

Tekmovanje za pokal Slavka Šlandra je bilo nekoč že tradicionalno. To tradicijo so leta 1972 nadaljevali in 30. januarja organizirali tekmovanje v Gornjem Gradu. Zaradi neugodnih vremenskih razmer in velike količine snega, ki je zapadel, so tekmovanje skoraj odpovedali, vendar se je razpoloženje in vreme izboljšalo. Za tehnične zadeve je poskrbela tehnična komisija Gornjesavinjskega smučarskega kluba, ki je pripravila progo, merila čas in kontrolirala tekmovanje. Zaradi snega so uspeli izpeljati le en tek, v zaključku pa je bil poleg podelitve še kratek kulturni program, v katerem je bila razložena pot Šlandrove brigade med vojno (OK ZMS Mozirje, 1972).

Marca 1973 so na Golteh gostili smučarsko tekmovanje mladincev za 19. pokal OPA. To je bilo prvo mednarodno smučarsko tekmovanje v Zgornji Savinjski dolini, na katerem so najboljšim podelili FIS točke. Sodelovale so ekipe iz Avstrije, Italije, Francije, Švice, Sovjetske zveze, Bolgarije in Jugoslavije. Organizacija tekmovanja je dobro uspela, tekmovalci in delegati so bili zadovoljni (Herček, 1973).

Sezoni 1974/75 in 1975/76 nista postregli s snegom, zato sta rekreacijsko-turističnem centru Golte prinesli precejšnje izgube (Plesnik, 1976). Leta 1980 je bilo organiziranih kar nekaj smučarskih tekmovanj v dolini. Športno društvo Raduha je organiziralo občinsko prvenstvo v veleslalomu, ki se ga je udeležilo 112 smučarjev iz krajevnih skupnosti občine Mozirje. Progo je postavil Mirko Supin. Najboljši posamezniki in ekipe so prejeli priznanja in pokale (Občinsko prvenstvo v veleslalomu, 1980). Marca je bilo na Golteh izvedeno občinsko sindikalno prvenstvo. Na tem tekmovanju je sodelovalo 77 tekmovalcev iz 16. osnovnih organizacij sindikata. Po končanem tekmovanju je podelitev diplom in pokalov potekala v hotelu Turist (Rozenstein, 1980).

V aprilu je bil tradicionalni veleslalom na Raduhi, ki se ga je udeležilo 180 tekmovalcev. Posebnost tekmovanja je bila v tem, da so čas vožnje merili elektronsko, saj jim je dalo Gorenje na razpolago časomerilne naprave. Tekmovanje je ob lepem vremenu dobro uspelo, zmagala je ekipa planinskega društva iz Luč (Veleslalom na Raduhi, 1980). Izpeljan je bil tudi veleslalom za memorial Franca Herleta. Potekal je v juniju, izpod Turškega žleba proti Okrešlju, povabljeni so bila vsa športna društva iz občine Mozirje. Zmagala je domača ekipa, organizacija je bila dobra (Podbrežnik, 1980).

V marcu leta 1981 je v Logarski dolini potekalo tekmovanje v paralelnem slalomu za krajane Ljubnega. Cilj prireditve je bil privabiti čim večje število krajanov na smučišče. To jim je uspelo, saj se je na smučišču zbralo 200 smučarjev, 54 od njih se je pomerilo na dveh slalamskih progah (Pintar, 1981). V času zimskih počitnic je bil organiziran planinsko smučarski tečaj na Menini, ki se ga je udeležilo 27 mladih tečajnikov. Namen tečaja je bil spoznati naravne lepote, se naučiti varnega gibanja po planinah pozimi in se naučiti smučati. Pri teoretičnem delu so tečajniki spoznali lepote in nevarnosti v planinah, planinsko in alpinistično opremo, prvo pomoč, bivak in njegovo namembnost ter zgodovino smučanja in opreme. Pri praktičnem delu so se posvetili turni smuki, gradnji bivakov, izdelavi transportnih sredstev, uporabi derez in cepina, smučarski šoli in vrvi ograji, vozlom ter uporabi prusikovega vozla. Tečajniki so imeli tudi preizkus iz prve pomoči. Tečaj je dobro uspel (Pahovnik, 1981).

Prav tako je bilo leta 1981 organizirano občinsko tekmovanje v veleslalomu. Tokrat ga je organiziral Gornjesavinjski smučarski klub Mozirje. Organizacija tekmovanja je bila dobra. Veliko število tekmovalcev je hitro zaključilo s tekmovanjem (Uspelo smučarsko tekmovanje, 1981).

Precej aktivno je bilo tudi športno društvo Nova Štifta. Na svojem domačem smučišču, z nekoliko improvizirano vlečnico, so organizirali številne smučarske tekme. Izpeljana sta bila veleslalom in smuk za domačine, organizirali so kar nekaj sindikalnih tekmovanj, v sodelovanju s smučarskim klubom Krim iz Ljubljane pa so organizirali tudi meddruštveno tekmovanje v veleslalomu za vse kategorije (Športno društvo Nova Štifta, 1981). Zadnja nedelja v maju je bila rezervirana za tretji veleslalom na Okrešlju, posvečen Francu Herletu. Udeležilo se ga je 80 tekmovalcev. Zaradi pomanjkanja snega je bila proga postavljena visoko, športno društvo Solčava se je zopet izkazalo z organizacijo. Drugič zapored so zmagali domačini in prejeli prehodni pokal (Podbrežnik, 1981).

V športnem centru Golte so v decembru leta 1981 želeli končati gradnjo vlečnice do Treh plotov. Prvotno so imeli v načrtu zgraditi dvosedežnico, vendar zaradi finančnih sredstev ta

načrt ni bil izpeljan. Z novo vlečnico so nekoliko povečali transport smučarjev (Na Golteh nova vlečnica, 1981).

V isti zimi je bilo na Golteh organizirano občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu. Tekmovanja se je udeležilo 80 tekmovalcev iz desetih različnih delovnih organizacij. Smučarji so tekmovali posamično in ekipno. Razvrščeni so bili v tri starostne kategorije (Urank, 1982). Četrty veleslalom v spomin na Franca Herleta, ki je živel v Solčavi, bil dober športnik in alpinist ter je umrl v bojih med drugo svetovno vojno, je bil izpeljal v maju leta 1982 na Okrešlju. Zopet so povabili vsa športna in planinska društva iz doline in alpinistični odsek planinskega društva Celje. Tretje leto zapored so zmagali smučarji iz Solčave in prehodni pokal prejeli v trajno last (Brežnik, 1982).

Od leta 1973 so svoje tekmovanje organizirali tudi lovci. Vsako leto so tekmovali za pokal XIV. divizije. Leta 1983 so tekmovanje organizirali lovci iz Luč. Tekma je potekala v Logu pod Raduho. Tekmovalo je 52 smučarjev. Pomerili so se v veleslalomu in slalomu. Deljeni so bili v tri starostne kategorije, najstarejši med njimi je štel 62 let. Za prihodnje leto so napovedali smuk v Solčavi (Lovci- smučarji so se pomerili med seboj, 1983).

Leta 1983 ni bilo občinskega sindikalnega prvenstva, zato so v letu 1984 izvedli dva. Ob koncu februarja je bilo tekmovanje organizirano s strani Gozdnega gospodarstva Nazarje in ekipe rekreacijsko-turističnega centra Golte. Udeležilo se ga je 71 tekmovalcev, na tekmo se jih je uvrstilo 65. Druga tekma je potekala 17. marca (Urank, 1984). V marcu je potekalo tudi občinsko prvenstvo v alpskem smučanju. Udeležba je bila precejšnja, saj se je tekmovanja udeležilo 76 tekmovalcev in tekmovalk (R.P., 1984). Smučarji iz Gornjega Grada so bili prvi, ki so organizirali tekmovanje v nočnem slalomu, ki se ga je udeležilo 52 tekmovalcev. Naslednji dan je potekalo še tekmovanje v veleslalomu za pokal Gornjega Grada, ki je štelo 56 tekmovalcev (Poličnik, 1984).

Kljub številnim smučarskim tekmovanjem, ki so jih organizirala športna društva in sindikati, delo v Gornjesavinjskem smučarskem klubu ni bilo na visoki ravni in je do leta 1985 zaradi slabega vodstva in pomanjkanja finančnih sredstev precej zamrlo. Pobuda za nadaljevanje nekoč že uspešnega dela je prišla s strani predsedstva telesno-kulturne skupnosti. Sprva naj bi poskrbeli za rekreacijsko obliko smučanja in nato nadaljevali s tekmovalnimi oblikami. Poskrbeli naj bi tudi za smučarske naprave v dolini in tako omogočili združevanje smučarjev iz cele doline. Tako so v Mozirju kar hitro uredili vlečnico na Brdcah. Pomagali so učenci iz osnovne šole Mozirje. Veselje je bilo veliko, obisk smučišča pa zelo številčen (Za smučarski šport, 1985).

Na lovske smučarskem tekmovanju za pokal XIV. divizije je bila udeležba leto za letom večja. Leta 1985 so ga organizirali lovci iz Solčave. Potekalo je v maju, saj je bilo na plazu pri slapu Rinka še dovolj snega. Tekmovanje je predstavljalo priložnost za prijetno druženje smučarjev lovcev (Uspelo tekmovanje, 1985).

Svoje smučarsko tekmovanje so imeli tudi kmetje in gozdarji. Prvič so ga organizirali leta 1978. Tu ni šlo za pravo tekmovanje, pač pa je bilo v ospredju druženje, zato so se dogovorili, da bo zmagovalec tekmovanja predzadnji smučar, ki bo dobil okrašeno pečeno svinjsko glavo. To glavo je »zmagovalec« razrezal in z njo pogostil vse sotekmovalce. Kot dokaz, da je res zmagal, je domov odnesel rilec. Prvo leto je bilo na startu 18 tekmovalcev, leta 1986 pa se jih je zbralo 114. Tradicijo so želeli ohranjati še naprej (Marolt, 1986).

Občinsko prvenstvo v veleslalomu je leta 1987 organiziral Gornjesavinjski smučarski klub Mozirje. Tekmovanje so priredili na Golteh, udeležilo pa se ga je 121 smučarjev iz devetih društev iz občine Mozirje. Novost tisto leto je bila, da so podelili prehodni pokal za ekipno zmago, ki ga je ekipa dobila v trajno last, ko je postala trikratni zmagovalec ekipnega tekmovanja. Ekipni zmagovalec za leto 1987 je postala ekipa telovadnega društva Partizan Mozirje (Venek, 1987). Delo v smučarskem klubu Mozirje je po izvolitvi novega vodstva počasi napredovalo. Rezultati tekmovalcev so bili iz tekme v tekmo boljši, zaostanki za vodilnimi pa vedno manjši. Kazali so se rezultati dobrega in strokovnega dela. Kljub posluhu nekaterih delovnih organizacij v občini Mozirje, so se soočili s finančnim primanjkljajem. Za intenzivne treninge na snegu se bi bilo potrebno kdaj peljati na kakšen ledenik, kar pa ni bilo poceni. Zato so si v poletnem času omislili nekatere delovne akcije, da bi finančne težave vsaj malo omilili. Elkroj jim je izdelal štartne številke, Glin je skrbel za prevoz na tekme, Kompas pa jim je omogočal nakup letnih vozovnic po cenejših cenah. Klub je v sezoni 1986/87 izvedel občinsko tekmovanje na Golteh, in sicer klubsko tekmo v veleslalomu in posamično tekmo v paralelnem slalomu. Organiziral je tudi smučarski tečaj za delavke in delavce Elkroja. Tekmovalci, ki so dosegli lepe rezultate na regijskem področju, so bili Bojan Napotnik, Petra Jeraj, David Verbuč, Robi Simonič, Sonja Pečnik, Zvonka Venek, Peter Puncer in Rok Grofenik (Venek, 1987).

Športniki iz Solčave so ob pomoči TOZD Kovinarstva Ljubno organizirali deveto tradicionalno tekmovanje v veleslalomu za memorial Franca Herleta. Tekmovanje je potekalo na plazu pod Planjavo v Logarski dolini. Udeležilo se ga je devet športnih in planinskih društev iz občine Mozirje in iz občine Velenje. Podelitev medalj in pokala je bila v koči pod slapom Rinka. Prehodni pokal je osvojila ekipa športnega društva Solčava (Prodnik, 1987).

Planinsko društvo iz Mozirja je 27. februarja 1988 na Golteh organiziralo smuk. Start je bil ob 11. uri, proga pa je potekala z vrha Starih stan, preko smučišča Beli zajec v Moravo, kjer je bil cilj. Tekmovanje je bilo ekipno in posamično (Mozirski planinski smuk, 1988). Mesec kasneje je bilo prav tako na Golteh organizirano sindikalno smučarsko tekmovanje v veleslalomu. Tekmovali so ekipno in posamično. Za ekipo so šteli trije najboljši moški in en najboljši ženski čas (Sindikalno prvenstvo v smučanju, 1988).

Zimsko sezono 1987/88 je uspešno zaključil smučarski klub Mozirje. Tekmovalci so se udeležili nekaterih tekem vzhodne regije in republiških tekem, na katerih so dosegali dobre rezultate. V kategoriji cicibanov je bil najboljši Rok Grofenik, ki se je na vseh tekmah uvrščal na mesta v deseterici. Tudi v kategoriji mladih pionirjev so tekmovalci dosegali vedno boljše uvrstitve. Na domačem smučišču na Golteh je v slalomu Robi Simončič dosegel šesto mesto, Zvonka Venek je bila deveta, Rok Planovšek pa je odstopil. Na vseh ostalih tekmah so se uvrstili med prvih 12 mest, kar je bilo zelo dobro glede na konkurenco (Venek, 1988).

Po dveh slabih zimah je planincem iz planinskega društva Gornji Grad 8. aprila 1990 uspelo organizirati enajsti veleslalom na planini Menini. Vreme je bilo slabo, zato so se tekmovanja udeležili le planinci iz Tuhinjske in Zadrecke doline, ostala društva iz doline na tekmovanje niso prišla. Vseh tekmovalcev je bilo 28. Najboljši čas pri moških je dosegel Marko Krznar, in sicer 30,95 sekund, najboljši čas pri ženskah pa je dosegla Anica Purnat s 36,68 sekundami. Ekipno so prvo mesto zasedli planinci iz Gornjega Grada pred planinci iz Tuhinjske doline. Najboljši posamezniki in ekipe so prejeli medalje in pokale (Poličnik, 1990).

NOGOMET

V nogometu so organizirali predvsem prijateljske tekme med sindikalnim organizacijam v Zgornji Savinjski dolini. Te so sestavljala sindikalna organizacija Elkroj Mozirje, Smreka Gornji Grad in Gradbenik Ljubno ob Savinji. Uspešen je bil predvsem Gradbenik iz Ljubnega (H.H., 1970). S pričetkom teh prijateljskih srečanj se je uresničila želja po športnemu udejstvovanju med sindikalnimi organizacijami. Sodelovala je tudi sindikalna organizacija Občinske uprave Mozirje, Glina Nazarje in gozdno lesne industrije Nazarje. Slednja se je udeležila letnih športnih iger gozdarskih delavcev v Novem mestu, 27. in 28. junija (Športna srečanja se nadaljujejo, 1970).

Športno društvo Mladost in Skupščina občine Mozirje sta hotela spodbuditi mlade k aktivnemu preživljanju prostega časa, zato sta poleti leta 1972 skupaj organizirala tekmovanje za občinski pokal. Tekme so potekale ob sobotah in nedeljah, sodelovalo je sedem ekip. Občinski pokal se je izkazal za dobro potezo, saj so bili zadovoljni tako igralci kot gledalci (Tlaker, 1972). Tudi v naslednjem letu se je poleti organizirala občinska nogometna liga. Sodelovalo je šest ekip, ki so številnim gledalcem pokazala kvalitetno in pošteno igro. Zmagovali so igralci ekipe Ljubno, od koder prihaja nogometni klub Gradnik Ljubno (Križnik, 1973).

Maja leta 1975 sta Nogometna zveza Slovenije in NK Gradnik organizirala tekmovanje med mlado reprezentanco Slovenije in NK Gradnik. Ta dvoboj je bil odigran v spomin na prvo odigrano tekmo na osvobojenem ozemlju Gornje Savinjske doline in v spomin na 30-letnico osvoboditve. Takratna tekma je potekala septembra leta 1944 na Ljubnem med ekipama borcev XIV. divizije in borcev IV. operativne cone. Tekmovalci so se na tekmo vneto pripravljali, tekmovali so v posebnih dresih, sodnik je bil Viki Kamnikar, igralec ljubljanskega kluba Svoboda. Končen rezultat je bil 3 : 1 za conske igralce. Trideset let po tekmi so imeli ti tekmovalci tovariško srečanje (Jubilejna tekma 1944-1975, 1975). Avgusta in septembra istega leta so v vasi Luče organizirali nogometno tekmo Suhi - Debeli. Slednje prireditev so si zaradi pomanjkanja kulturnega življenja, zabave in druženja, omislili vaščani. Tekmovanje si je že avgusta ogledalo precejšnje število ljudi iz celotne doline, ki so bili navdušeni nad dogajanjem. Zmagali so si prislužili Debeli s 4 : 2. Septembra je bilo povratno srečanje, na katerem so predtekmo odigrale ženske, Suhe - Debele. Tekmovanje je temeljilo na humorju, vendar so tekmovalke vseeno prikazale borbena igro ter obilico tehničnega znanja. Po streljanju enajstmetrovk je zmagala ekipa Suhih, v rednem delu je bil rezultat 2 : 2. Tekmovanje se je izkazalo za dobro športno druženje med prebivalci celotne doline (Breznik, 1975).

Že prej omenjeni nogometni klub Gradnik iz Ljubnega je veljal za najuspešnejši nogometni klub v Zgornji Savinjski dolini. V letu 1976 so postali pokalni zmagovalci na področju temeljne nogometne zveze Celje s trenerjem Francem Nežmahom na čelu. Po prvem delu ligaškega tekmovanja so zasedli drugo mesto in se spomladi borili za prvo mesto. V letu 1976 so odigrali 37 tekem, od tega dosegli 25 zmag, osem porazov in štiri neodločene izide. Dober rezultat so dosegli tudi mladinci, ki so prvič igrali v ligaškem tekmovanju. Zasedli so četrto mesto (Plodna sezona, 1977). V pomladnih mesecih so začeli s pripravami na drugi del ligaške sezone in trenirali najmanj dvakrat na teden. Odigrali so nekaj prijateljskih tekem. Pripravljali so se tudi mladinci, oboji pa so imeli cilj, da trenutni mesti zadržijo oziroma ju še izboljšajo (F. P., 1977). Ob koncu sezone so ostali na drugem mestu, kar je odlična uvrstitev. Dobro se je izkazala tudi ekipa mladincev in pionirjev. Skupaj so odigrali 42 tekem. To so bile

prvenstvene, pokalne in prijateljske tekme. Zmagali so na enaindvajsetih tekmah, šestkrat so igrali neodločeno, petnajstkrat so doživeli poraz. Svoje nastope so ljubenski nogometaši nadaljevali na občinski ligi, udeležili so se turnirja v Železni Kapli v Avstriji, ki je bil to leto že sedmi po vrsti, sodelovali so tudi na Flosarskem balu, turistični prireditvi na Ljubnem, kjer so se pomerili z nogometaši iz Pregrade na Hrvaškem (F. P., 1977).

Leta 1976 so se v Mozirju v vaški gostilni zbrali nogometni navdušenci, ki so izvolili svojega predsednika in sprejeli pravila za tekmovanje v »Tolkec ligi«. Tekmovanje se je odvijalo že večkrat pred tem, z izvolitvijo predsednika pa so vse skupaj bolje organizirali. Tekmovanje je v letu 1977 potekalo med 3. junijem in 5. julijem, vsako nedeljo so bile odigrane po tri tekme. Sodelovalo je šest ekip, vsaka je igrala z vsako. Posebnost te lige je bila v tem, da je bilo na vsaki tekmi vedro jabolčnika, iz katerega so si tekmovalci in gledalci z zajemalko natakali pijačo. Ob koncu lige so razglasili zmagovalne ekipe, najboljšega strelca ter vratarja in izrazili željo, da tekmovanje obdrži tradicijo (Žagar, 1977).

V Nazarjah so se mladi odločili, da bodo v počastitev praznikov osvobodilne fronte in prvega maja priredili nogometno tekmo, ki bo trajala 24 ur. Prvi nogometni maraton v Nazarjah je bil organiziran leta 1979. Ob igrišču so postavili šotore in zakurili ogenj ter pripravili vse potrebno za tekmo, v kateri so se pomerili »stari« in »mladi«. Vreme ni bilo prijazno, noč je bila mrzla in vlažna, a so gledalci kljub temu v velikem številu prihajali na tekmo in spodbujali igralce. Končen izid je bil 105 : 102 za »stare«. Pokazala se je prizadevnost »mladih«, gledalci so videli nekaj novega, igralci pa so imeli pošteno rekreacijo (Nogometni maraton, 1979).

Septembra istega leta je športno društvo Mladost iz Rečice ob Savinji v sodelovanju s športnim društvom Nazarje in Zvezo telesno kulturnih organizacij organiziralo občinsko tekmovanje v malem nogometu. Tekmovanja se je udeležilo 13 ekip, kar je bilo največje število do tistega časa na tovrstnih tekmovanjih. Igralo se je na nogometnih igriščih v Nazarjah in na Rečici ob Savinji. Sodnika sta bila Danijel Pungartnik iz Mozirja in Slavko Volovšek iz Nazarij. Organizacija je bila na zavidljivi ravni. Na koncu je slavila II. ekipa Športnega društva Mladost iz Rečice ob Savinji, ki je prejela pokal in priznanje telesno-kulturne skupnosti (Irmančnik, 1979).

Na drugi nogometni maraton v Nazarjah so se začeli pripravljati že februarja leta 1980. Tekmovanje se je začelo 30. aprila ob 18. uri in trajalo do 1. maja do 18. ure. V vsaki ekipi je bilo po 20 tekmovalcev, meja med ekipama je bila 25 let (letnik 1955 je spadal k ekipi »starih2). Igralo se je po pravilih malega nogometa, menjave v ekipi so bile poljubne. Pomembno je bilo, da je bilo vseh 40 igralcev vseh 24 ur na igrišču oziroma ob njem, poskrbljeno je bilo za hrano in pijačo, zakurili pa so tudi kres. Tekmo je sodilo šest sodnikov, zmagala je ekipa »mladih« (Križnik, 1980).

Na Ljubnem ob Savinji so leta 1980 slavili 50. obletnico začetkov nogometa v dolini. Prvo tekmo so odigrali leta 1930 z nogometaši iz Mozirja. Do druge svetovne vojne so redno igrali z ekipami iz sosednjih krajev v Savinjski dolini. Med vojno je delovanje zamrlo, takoj po osvoboditvi pa se je igranje nadaljevalo z že omenjeno tekmo med 4. operativno cono in XIV. divizijo. Med letom 1947 in 1964 so nogometaši delovali v okviru športnega društva Gozdar in se v tem času uvrstili v četrtfinale za pokal maršala Tita na Slovenskem. Leta 1964 se je društvo preimenovalo v TVD Partizan, leta 1975 pa je prevzelo ime svojega sponzorja, podjetja Gradbenik. Leta 1976 je klub osvojil jugoslovanski nogometni pokal pa področju celjske podzveze. Na prireditvi Flosarski bal so vedno gostili znane ekipe in tradicionalno so

vsako leto odigrali prijateljsko tekmo z ekipo Železne Kaple. Po spremembah v tekmovalnem sistemu je delo v tekmovalnem pogledu v nogometnem klubu Gradbenik nekoliko izostalo, vseeno so nadaljevali z rekreativnim igranjem, udeleževali so se občinskih lig in še naprej ohranjali tradicionalne tekme. V 50. letih se je v nogometu na Ljubnem veliko dogajalo, obletnico so združili skupaj z obletnico prve nogometne tekme na osvobojenem ozemlju. Ker se je slavja udeležilo prebivalstvo celotne doline, so obenem slavili tudi občinski praznik (J.P., 1980).

Športno društvo Vrbovec Nazarje je tradicijo nogometnega maratona jemalo zelo resno, zato so ga organizirali tudi leta 1981. Enodnevna tekma je postala pomemben del vsakdana, saj so se nanjo pripravljali skozi vse leto v obliki izbora igralcev, napovedovanja rezultatov in »zbadanja« med občani, kar je bilo dnevno prisotno. Tekma se je kot po navadi pričela 30. aprila ob 18 uri in trajala do naslednjega dne. Na začetku so povedli »mladi«, vendar so po drugi uri igranja pobudo prevzeli »stari« in tako drugič zmagali z rezultatom 119 : 88. Rezultat v zmagah je bil torej 2 : 1 za »stare« po treh odigranih maratonih. Pri organizaciji so pomagali nazarski taborniki, ki so postavili šotore ob igrišču in zakurili kres, člani športnega društva pa so postavili prvo razsvetljavo ob športnem igrišču v občini. Ob koncu tretjega maratona so bili zadovoljni tako igralci kot gledalci (Križnik, 1981).

Tekmovanje v rekreacijski »Tolkec ligi« je leta 1981 potekalo že šesto leto zapored. Na tekmovanju je vsako leto sodelovalo okoli 70 nogometašev. Vodil ga je poseben odbor s komisijami, ki jih je zahteval pravilnik. Starostna meja je bila 20 let, tekme pa so se vedno izkazale kot zelo zanimive (Benetek, 1981). Oba že prej omenjena športna dogodka sta se odvila tudi v letu 1982. Na maratonu, četrtem po vrsti, so vseskozi vodili starejši tekmovalci, vendar je na koncu uspelo zmagati mlajši ekipi. Rezultat v zmagah je bil tako izenačen, 2 : 2 (Maratonski nogomet, 1982). Tekmovanja v »Tolkec ligi« se je tisto leto udeležilo šest ekip iz Mozirja in okolice. Tekmovalci so sami pridobili sredstva, ki so bila potrebna za tekmovanje, strogo, kot vedno, pa so se držali vseh pravil. Zmagala je ekipa iz Lepe njive (Tolkec liga tudi letos, 1982).

Nogomet se je začel igrati tudi v vasi Luče. Po otvoritvi novega igrišča se je začelo z rekreacijo ukvarjati vse več ljudi. Krajanje Luč so sodelovali v Trim ligi, tekmovalo je šest ekip iz krajevne skupnosti Luče. Za praznik vstaje slovenskega naroda je športno društvo Raduha organiziralo turnir v malem nogometu, na katerem je sodelovalo sedem ekip iz Luč in okolice. Brez poraza je zmagala ekipa JLA - karavla Strelčev vrh in prejela pokal športnega društva Raduha (Marljivi športniki, 1982).

V spomin na Joška Letnarja je Komisija za šport in rekreacijo iz Mozirja organizirala sindikalni turnir v malem nogometu. Kljub slabemu vremenu se je tekmovanja udeležilo pet ekip. Zmagala je ekipa Kovinarstvo iz Ljubnega ob Savinji, ki je prejela pokal, drugo in tretje uvrščeni ekipi Smreka Gornji Grad in ZKZ Mozirje pa sta prejeli diplomi (Komisija za šport in rekreacijo, 1982).

Tradicija nogometnega maratona se je nadaljevala in konec aprila leta 1983 se je na igrišču v Nazarjah zopet zbralo 40 nogometašev, ki so odigrali najdaljšo tekmo v letu, dolgo 24 ur. Ob igrišču se je zbralo največje število gledalcev do takrat. Ekipa »mladih« začetnega vodstva ni držala dolgo, po poškodbi dveh igralcev iz njihove ekipe se je prednost »starih« vedno bolj povečevala. Na koncu je bil rezultat 171 : 92 za »stare«, izid v zmagah pa je bil prav tako v korist »starih«, 3 : 2 (Stari- mladi zdaj 3:2, 1983).

V Mozirju je bila v okviru humanitarne akcije za Zvezo paraplegikov Slovenije odigrana tekma med »Zlato selekcijo« in nogometnim klubom Elkroj (Slika 1). V ekipi »Zlata selekcija« so nastopili nekdanji slovenski športniki: Tone Fornezzi Tof, ki je bil pobudnik humanitarne akcije za razvoj invalidskega športa, Janez Albreht, Miro Cerar, Janez Brodnik, Bogdan Norčič, Jože Papič, Jože Pogačnik Jojo, Edvard Vecko, Borut Bassin, Franek Klemenc, Štefan Seme, Janez Pavčič, Brane Oblak (prisoten kot gledalec, saj je bil poškodovan), odsotni pa so bili Danilo Popivoda, Ivo Daneu, Tone Vogrinec, Oto Giacomelli, Cveto Pavčič in Bojan Križaj. V okviru humanitarne akcije je »Zlata selekcija« odigrala 25 tekem po celi Sloveniji, šestindvajseto srečanje v Mozirju pa je bilo posebno zato, ker je bila tekma odigrana v treh tretjinah. Med obema odmoroma je nastopila skupina KRIK, ki je pokazala različne elemente aerobike. Končni rezultat je bil 3 : 2 za domače nogometaše iz Elcroja. Tekmo si je ogledalo veliko število gledalcev, zbrani denar so športniki namenili svojim kolegom na invalidskih vozičkih (Globokar, 1983).

Slika 1: Ekipa "Zlata selekcija" in ekipa Elkroj (Globokar, 1983)

Tradicionalni nogometni turnir je potekal tudi leta 1984. Na šestem maratonu so pomagali gasilci in nogometašem ponudili prostore gasilskega doma, v katerih so lahko počivali in se ogreli. Tokrat se je na igrišču pojavilo 42 nogometašev, starostna meja je bila 27 let. V jutranjih urah tekme je namreč snežilo, padlo je tudi nekaj toče. Kljub temu so tekmovalci pokazali svojo vzdržljivost in igrali do konca. Najstarejši nogometaš je bil star 37 let. Tudi to leto so zmagali »stari«, izid je bil torej 4 : 2 (Noč in dan nogomet, 1984).

Športniki iz Nazarij so organizirali tudi krajevno ligo, v kateri so lahko sodelovali vsi krajani in vsi nogometaši, ki so kadarkoli igrali na nogometnem maratonu. Športno društvo Vrbovec je ligo dobro organiziralo. Kraj Nazarje so razdelili na pet delov, torej pet ekip. Posebna ekipa je bila ekipa Veteranov. Izbralo je komisijo za organizacijo in vodenje lige, disciplinsko komisijo in določilo dva sodnika, ki sta sodila na tekmah. Jesenski del lige je potekal od 4. septembra do 4. novembra, spomladanski del lige je bil odigran do sedmega nogometnega maratona. Vse tekme so bile odigrane po vnaprej določenem žrebu in vrstnem redu, s točnim datumom in uro (Križnik, 1984).

Mozirski nogometaši so odigrali tekmo proti nogometnemu klubu Drava iz Ptuja. Tekma se je igrala na Ptuj, zato je imel nekaj prednosti domači klub, ki je v prvem polčasu povedel z zadetkom prednosti. V drugem polčasu so igralci iz Mozirja v 83. minuti izenačili in nekaj minut kasneje dosegli še drugi gol. Tako so nogometaši iz nogometnega kluba Mozirje osvojili zmago, kljub temu, da jim je manjkal en igralec (K. M., 1985).

Organizacija nogometnega maratona nazarskih športnikov se je izkazala tudi v sedmo. Maraton se je začel 26. aprila in potekal do naslednjega dne. Slabo vreme ni vplivalo na razpoloženje 42 nogometašev, je pa bila zato udeležba gledalcev malo manjša. Najstarejši tekmovalec tisto leto je bil star 38 let, najmlajši pa 16 let. Tekma je bila izenačena, pripravljenost »mladih« na sedmem maratonu je bila dobra. »Starejšim« igralcem je uspelo le petkrat izenačiti, preostali čas je vodila ekipa »mladih«. Največjo razliko jim je uspelo doseči okoli četrte ure ponoči, ko je bil rezultat 42 : 18 za »mlade«. Ekipa »starih« je nato do pol tretje ure popoldan rezultat znižala na 79 : 73, vendar so na koncu več znanja pokazali »mladi« in zmagali z rezultatom 114 : 96. Rezultat v zmagah so znižali na 4 : 3 (T., 1985).

Krajevno ligo v malem nogometu so organizirali tudi v Gornjem Gradu. Tako kot v Nazarjah, so tudi v Gornjem Gradu krajevno skupnost razdelili po področjih in dobili štiri ekipe. Organizatorjem je uspelo najti zadostno število igralcev in 18. avgusta se je liga začela. Tekme so potekale vsako nadaljnjo nedeljo (Kekec, 1985). Zaključek lige je bil prijateljski. Tekme si je ogledalo precejšnje število gledalcev, sojenje je bilo dobro, nogometaši so pokazali borbenost, gledalci pa so lahko uživali v precejšnjem številu zadetkov. Zmagovalna ekipa je dobila pokal, celotna liga je dobro uspela (Kekec, 1985). Jesenski del lige v Nazarjah je potekal od 8. septembra do 10. novembra 1985. Kljub snegu in neugodnemu vremenu so se v začetku leta 1986 že vneto pripravljali na spomladanski del lige in na osmi maraton. Tisto leto sta se dve ekipi iz vasi združili v eno, pridružila se jim je ekipa iz Rečice. Ekipa Veteranov je svoje ime spremenila v ekipo Odpisani. Ekipa je lahko štela 12 članov, nobeden od članov pa ni smel aktivno trenirati oziroma biti član katerekoli druge ekipe. Zamujanje na tekmo se je kaznovalo s porazom 0 : 3, poleg tega so ekipi odvzeli točko. Vsa pravila so bila zapisana v pravilih lige, po katerih so se morali vsi ravnati. Pomladanski del lige se je začel 16. marca, končal pa 1. junija 1986 (Križnik, 1986).

Uspešno je bil odigran jesenski del lige za leto 1986/87. Igrali so deset nedelj zapored od 7. septembra do 9. novembra. Liga je bila povsem rekreacijska, vanjo so bili vključeni tudi krajani, ki nikoli prej niso igrali nogometa (Pukart, 1986). V naslednji sezoni so bile priprave na krajevno ligo v Nazarjah nekoliko okrnjene zaradi del na športnem igrišču in v prostorih športnega društva. Pred začetkom lige so organizirali »playoff« z ekipami »Tolkec lige« iz Mozirja. Jesenski del lige se je pričel 30. avgusta (Pukart, 1987). Sindikalno prvenstvo v malem nogometu je v sodelovanju s športnim društvom Vrbovec organizirala komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu zveze sindikatov Mozirje. Tekmovanje je potekalo v oktobru 1987, udeležilo se ga je 12 ekip. Tekmovanje je bilo solidno pripravljeno. Zmagala je ekipa proizvodnje Elkroj, drugi so bili nogometaši kovinarstva Ljubno, tretji pa energetika Glin. Zaradi poznega časa je bilo na tekmovanju precej mrzlo (Pintar, 1987).

Svojo deseto obletnico je leta 1988 praznoval tradicionalni nogometni maraton v Nazarjah, obenem pa tudi športno društvo Vrbovec. Tudi tisto leto so se zbrali mladi in stari nad 27 let in se pomerili v tekmi dolgi 24 ur. Maraton je postal del življenja krajanov iz Nazarij in je veljal za dobro druženje vaščanov ter drugih obiskovalcev. Deseti maraton so mladi izkoristili sebi v prid in nasprotnike premagali s 123 : 98 ter tako izenačili rezultat v zmagah, ki je bil po maratonu 5 : 5. V novo desetletje so tako vstopili izenačeni in pripravljeni na nove dvoboje (J.P., 1988).

Športno društvo Kokarje je v sodelovanju z bifejem Emil maja 1988 organiziralo tekmovanje v malem nogometu, ki se ga je udeležilo 28 ekip. Ekipe so prišle iz občine Mozirje, iz Velenja in iz Žalca. Pobirali so prijavnino, ki so jo na koncu tekmovanja razdelili kot nagrade. Igrali so po

sistemu izpadanja. Tekmovanje je bilo organizirano v spomin na Franca Strgarja in organizatorji so si želeli, da bi tekmovanje postalo tradicionalno (M.P., 1988).

V mesecu juliju in avgustu so športniki iz Kokarij zopet organizirali tekmovanje v malem nogometu, ki je štelo za pokal poletne lige. Udeležilo se ga je 11 ekip, ki so igrale po ligaškem sistemu. Organizacija je bila dobra, vendar pa nekateri športniki niso znali pokazati pravega športnega obnašanja in dobrega nogometa (M.P., 1988).

KOŠARKA

Košarka in zanimanje zanjo se je razširilo tudi v Zgornji Savinjski dolini. To se je videlo po številu košarkaških prireditev in tudi po košu, ki so ga postavili otroci iz Podolševe v Solčavi na nadmorski višini 1.500 metrov. V avgustu leta 1971 je bila v Mozirju tekma med mladimi igralci Olimpije, ki jih je vodil Borut Basin Taubi, in domačimi igralci. Zmagali so igralci Olimpije z veliko prednostjo 132 : 67 (Zanimanje za košarko, 1971). Ob slovesni otvoritvi novih obratov Glina iz Nazarij so organizirali tudi košarkarsko tekmovanje med ekipo Glin Nazarje in študentsko ekipo VŠTK iz Ljubljane. Za slednjo naj bi tekmoval Vinko Jelovac, ki se tekmovanja na koncu ni udeležil, in tako so slavili košarkarji iz Nazarij (Športno srečanje, 1975).

Marca leta 1976 je temeljna telesno-kulturna skupnost Mozirje priredila občinsko tekmovanje v košarki. Zaradi precejšnjega zanimanja ekip so tekmovanje razdelili na dva dneva, ekipe pa v dve predtekmovalni skupini, saj je sodelovalo sedem moštev. Prvi dve ekipi iz vsake skupine sta se uvrstili naprej. Tako sta se za tretje mesto borili ekipi iz Gornjega Grada in Nazarij. Tekma je bila ves čas izenačena, na koncu pa so imeli več sreče igralci Nazarij. Zmagali so s 65 : 63. Za prvo mesto sta igrali ekipi Mozirja in Ljubnega, kjer pa je bila ekipa Mozirja veliko boljše in je na koncu zmagala z 80 : 42 (Štrucl, 1976). Igralci košarkaškega kluba Glin Nazarje so od leta 1974 sodelovali v celjsko-zasavski ligi. Leta 1976 so se pred začetkom tekem zbrali na enotedenskih pripravah v Solčavi. Trener Danilo Dobovičnik je s svojimi varovanci treniral vzdržljivost in moč, posvetili so se tudi taktičnim pripravam. Ekipa je bila precej pomlajena, saj je na pripravah sodelovalo pet kadetov. Vas Solčavo so si izbrali zato, da bi košarko kot šport čim bolj razširili in približali ljudem po vsej dolini. Pred začetkom ligaških tekmovanj so odigrali nekaj prijateljskih tekem in se udeležili turnirja v Črni na Koroškem (Košarkarji iz Nazarij, 1976).

Leta 1982 je športno društvo Bočna v Gornjem Gradu organiziralo tretji košarkarski memorial Frida Purnata. Tekmovanja se je udeležilo 8 ekip, ki so igrale v dveh skupinah. V finalu sta se pomerili ekipi iz Mozirja in Nazarij. Slednji so bili boljši in tako zmagali že tretjič ter prejeli prehodni pokal v trajno last. Občinsko tekmovanje v košarki je organizirala Zveza telesno kulturnih organizacij. Udeležilo se ga je 12 ekip, ki so igrale v treh skupinah. Zaključek tekmovanja je potekal v telovadnici v Lučah. Zmagala je ekipa športnega društva Vrbovec iz Nazarij, ki je prejela pokal iz rok predsednika Zveze telesno kulturnih organizacij Mozirje Franca Šuleka. Drugo in tretje uvrščeni ekipa sta prejeli priznanje (Uspeh nazarskih košarkarjev, 1982).

Februarja leta 1983 je bilo organizirano sindikalno občinsko prvenstvo. Tekmovanje se je odvijalo v Gornjem Gradu, v telovadnici osnovne šole. Na tekmovanje je prišlo 11 ekip, kar je pohvalno, organizatorji pa so dosegli glavni cilj in sicer množično udeležbo tekmovalcev. Igrala se je kvalitetna košarka, prisotna je bila tudi športna sreča. Na koncu so slavili košarkarji Kovinarstva, ki so premagali ekipo Elkroja (Komisija za šport in rekreacijo pri OS ZSS Mozirje, 1983).

Tekma med najboljšimi košarkarji zgornjesavinjskih športnih društev in veterani Olimpije iz Ljubljane, pri katerih sta igrala državna reprezentanta Ivo Daneu in Vinko Jelovac, je potekala 15. aprila 1983 v telovadnici osnovne šole v Gornjem Gradu. Prišlo je precejšnje število navijačev, ki so si ogledali omenjeno tekmo. Kljub starosti so veterani Olimpije brez težav povedli in prvi polčas zaključili z 48 : 22. V drugem polčasu so svojega igralca Vinka Jelovca »posodili« domačinom. Kljub temu se razlika ni zmanjšala in tekma se je končala z 104 : 66 za Olimpijo. Po tekmovanju so imeli igralci še okroglo mizo, poslušali pa so še pripovedi bivših državnih reprezentantov (Križnik, 1983).

Občinskega prvenstva v košarki leta 1984 se je udeležilo 11 ekip, kar je bila največja udeležba do takrat. Ekipe so tekmoval v treh predtekmovalnih skupinah, v finale so se uvrstile ekipe Luč, Gornjega Grada in Mozirja. Finale se je igralo v Gornjem Gradu, zmagala je ekipa Mozirja, druga je bila ekipa Gornjega Grada, tretja pa ekipa iz Luč (R. P., 1984).

Peti Fridov memorial je organiziralo športno društvo Bočna, udeležilo se ga je pet ekip. Zmagala je ekipa iz Nazarij, drugi so bili košarkarji iz Mozirja, tretji pa iz Bočne. Sledili sta ekipi Gornjega Grada in Radmirja. Ob koncu tekmovanja so se z minuto molka spomnili Frida Purnata (J. M., 1985).

Delovna organizacija Kovinarstvo je v začetku leta 1989 organizirala občinsko sindikalno prvenstvo v košarki. Tekmovanje je potekalo v telovadnici osnovne šole v Gornjem Gradu. Udeležba je bila tisto leto rekordna, saj se je tekmovanja udeležilo 15 ekip iz celotne občine. Zaradi velikega števila ekip so oblikovali tri skupine. Igralo se je dvakrat po deset minut po sistemu izpadanja. Tekmovalci so igrali na visokem nivoju in prikazali dobro ter kvalitetno igro, čeprav v občini ni bilo košarkarskega kluba. Na tekmovanju je bilo točno 100 udeležencev, kar je pokazalo, da je košarka priljubljen šport (Dobovičnik, 1989).

Košarka je bila priljubljena tudi med šolarji. Učenci osnovne šole Mozirje so osvojili občinsko prvenstvo za starejše pionirje ter se uvrstili na medobčinsko prvenstvo. Tam so igrali s košarkarji iz Velenja in zmagali z 42 : 40. To jih je pripeljalo do četrtfinalnega turnirja na republiški ravni, kjer so se uvrstili v polfinale, tam pa izgubili tekmo proti ekipi Slovana z izidom 80 : 66. Zadnjo tekmo so igrali proti Ptuju in jih premagali z rezultatom 67 : 55 (A. Š., 1989).

V Bočni so v okviru tedna športa organizirali turnir v košarki. Udeležile so se ga štiri ekipe. Zmagala je ekipa Mozirja, druga je bila ekipa iz Bočne (V tednu športa, 1989).

Mozirski športniki so oktobra organizirali tradicionalni, že sedmi zaporedni turnir v spomin umrlega športnika Marka Skornška. V prijateljski tekmi so se pomerili mladi in stari košarkarji iz Mozirja. Nekoliko več znanja so pokazali starejši in izkušenejši tekmovalci ter mlade premagali z rezultatom 56 : 50 (Za Markov memorial, 1989).

ODBOJKA

Dvajsetega marca leta 1976 je bilo organizirano občinsko prvenstvo v odbojki. Prvenstvo je organizirala tekmovalna komisija temeljne telesne kulture Mozirje, izvedlo pa ga je Športno društvo Glin Nazarje. Turnir so organizirali v telovadnici OŠ Mozirje, sodelovalo je sedem ekip, ki so najprej odigrale predtekmovalni del, nato sta sledila še polfinalni in finalni del prireditve. Slavila je ekipa Glin, drugo mesto je osvojila ekipa Mozirje in tretje ekipa Rečica. Ekipe so prejele diplome, prvouvrščena pa tudi prehodni pokal (Štrucl, 1976).

Avgusta istega leta so se na Ljubnem ob Savinji odvili trije odbojkarski turnirji, eden v ženski konkurenci in dva v moški. Dekleta Ljubnega so turnir osvojila, pri moških je na prvem turnirju slavila ekipa iz Šempetra, na drugem turnirju pa so zmagali domačini (Odbojka-streljanje nogomet, 1976).

Na Ljubnem je takrat deloval odbojkarski klub, ki ga je vodil Zlatko Vitanc. Kot rečeno sta trenirali tako moška kot dekliska ekipa. Fantje so igrali bolj zaradi veselja, medtem ko je dekliska ekipa pokazala velik potencial. Zanimanje za odbojko je bilo precejšnje in možnosti, da bi imela Zgornja Savinjska dolina ekipo, ki bi igrala na državnem nivoju, so bile velike (Odbojkarski zanesenjaki, 1977). Uvrstitev v prvo slovensko odbojkarsko ligo jim je uspela še istega leta. Zastavljeni cilj so hitro dosegle, čakalo pa jih je veliko treningov in resnosti, saj je nastopanje na tako visokem nivoju zahtevalo več vloženega truda. Treninge so imela dekleta trikrat na teden v telovadnici na Ljubnem, v svoje vrste so vabili nove tekmovalke in vse, ki bi bili kakorkoli pripravljeni pomagati klubu. Prvo tekmo v ligi so igrale proti igralkam iz Kopra in izgubile, vendar je bil to prvi nastop, čakalo jih še veliko (Prvi uspeh in poraz, 1977).

Avgusta leta 1977 je v okviru tradicionalne prireditve »Flosarki bal« potekal dvodnevni odbojkarski turnir v ženski in moški konkurenci. Sodelovalo je devet ženskih in sedem moških ekip. Pri slednjih je zmagala ekipa Topolšica pred ekipo Mislinja, tretja je bila ekipa Črne. Domačini so osvojili četrto mesto. Pri dekletih so imele igralke iz Ljubnega dve ekipi. Prva ekipa je osvojila drugo mesto, druga ekipa pa osmo mesto. Zmagale so igralke Mislinje, tretje so bile igralke iz Ljubljane (Veliko športa, 1977).

Ženska ekipa odbojkaric je leta 1980 že tretje leto tekmovala v slovenski ligi, v tekmovalstvu za pokal maršala Tita so odbojkarice iz Ljubnega izgubile le tekmo proti prvoligaški ekipi Branik iz Maribora. V klubu so se trudili vzgajati mlajše tekmovalke, ki bi nadaljevale dobre rezultate v odbojki na Ljubnem. Pri moških so delovale predvsem rekreacijske ekipe (Odbojkarji Ljubnega, 1980).

Ljubenske odbojkarice so leta 1984 postale jesenske prvakinje v prvi republiški ligi. Za tako velik uspeh je bilo potrebnega veliko truda. Na tekmah sta jih spremljala trenerja Darko Munih in Srečko Skok. Odbojkarice so se največkrat izpopolnjevale same, in sicer z denarjem, ki so ga imele na voljo za najnujnejše stroške. Brez podpore delovnih organizacij, kot so Elkroj, Glin in Smreka, ne bi mogle pokriti teh stroškov. Velik poudarek so dajale tudi podmladku. Interes med mladimi je bil visok, zato so organizirali skupine po osnovnih šolah, da so imeli mladi možnost igrati odbojko. Ljubenske odbojkarice so odigrale dve prijateljski tekmi, prvo s Fužinarjem iz Raven na Koroškem. Tekma je bila odigrana v Lučah, obisk in navijanje gledalcev je bilo precejšnje. Drugo tekmo so odigrale z odbojkaricami iz Doline pri Trstu (Ljubenske odbojkarice odlične, 1985).

V osnovni šoli v Gornjem Gradu je potekalo sindikalno prvenstvo v odbojki, ki se ga je udeležilo sedem ženskih in enajst moških ekip. Tekmovanje se je zaradi velikega števila ekip zavleklo pozno v noč. Zaradi razdrobljenosti ekip kvaliteta igre ni bila na najvišji ravni, čeprav so se tekmovalci borili. V obeh konkurencah sta ponovno zmagali ekipe Kovinarstva iz Ljubnega. Taka tekmovanja so bila namenjena predvsem druženju in združevanju ljudi iz istih delovnih organizacij in rekreaciji ljudi (Kranjc, 1985).

Zanimivo športno srečanje je organiziral odbojarski klub Ljubno v Lučah. Med seboj so se pomerile odbojkarice iz Mislinje, iz Celovca ter domačinke. Vse tri ekipe so bile zelo kakovostne. Vse prisotne je pozdravil predstavnik krajevne skupnosti Luče, Jernej Pikl, ki je izrazil veselje ob prihodu odbojkaric in izkazal zadovoljstvo, da se odbojka uveljavlja tudi v Lučah. Turnir so posvetili spominu osvoboditve, predstava športnic je bila zanimiva. Odbojarski klub Ljubno je slavil svojo desetletnico obstoja, ki so jo proslavili v okviru prireditve Flosarski bal. V tem času je bilo delo v klubu neopazno, dosegli pa so odlične uspehe (Športni dogodek v Lučah, 1986).

Odbojkarice odbojarskega kluba Ljubno so sezono 1987/88 uspešno zaključile in zasedle tretje mesto v republiški ligi. Tudi za naslednjo sezono so imele precej visoke cilje, zato so imele poleti 1988 intenzivne priprave. Teden dni so bile na skupnih pripravah v Črni na Koroškem. Tam so vsak dan šest ur trenirale in odigrale prijateljsko tekmo z ekipo Zamejskih Slovenk iz Italije. V okviru koroškega tedna so se udeležile odbojarskega turnirja, na katerem so igrale močne ekipe Sloga iz Italije, Mežica, Fužinar in Ljubno. Ljubenske odbojkarice so pokazale dobro pripravljenost na novo sezono, saj so na turnirju osvojile prvo mesto (R. P., 1988).

V okviru tedna športa so se odbojkarice iz Ljubnega pomerile z ekipo Rogoze, ki je prav tako nastopala v republiški ligi. Domače odbojkarice so tekmo dobile s 3 : 0 in tako zopet dokazale, da so dobro pripravljene na novo sezono. Svojo priložnost so izkoristile tudi mlade tekmovalke, ki so dobile možnost igranja. Zmagovalna ekipa je prejela pokal, ki ga je predala predsedniku telesno kulturne skupnosti, Danilu Dobovičniku (V tednu športa, 1989).

SMUČARSKI SKOKI

Smučarsko-skakalni klub Ljubno je svojo aktivnost ponovno obudil jeseni leta 1976. Na Ljubno se je takrat namreč priselil bivši jugoslovanski reprezentant v smučarskih skokih Drago Pudgar. Skakalci so trenirali celo jesen tako na prostem kot v telovadnici, ob prvem snegu pa so s treningi začeli tudi na skakalnici. Udeleževali so se raznih tekmovanj na celjskem področju, kjer so zlasti najmlajši dosegali odlične rezultate. Tridesetega januarja 1977 je na Ljubnem potekalo republiško prvenstvo za mladince na 65-metrski skakalnici (J. P., 1977).

Prav tako je februarja leta 1978 na Ljubnem potekalo državno mladinsko prvenstvo, vendar so bile vremenske razmere zelo slabe, primanjkovalo je tudi snega (Skoki na Ljubnem, 1978). Tudi športniki iz Nove Štifte so se ukvarjali s smučarskimi skoki. Konec januarja 1980 so organizirali tekmovanje v smučarskih skokih na 40-metrski skakalnici. Udeležilo se ga je 21 tekmovalcev, najmlajši tekmovalac je bil star 12 let, najstarejši pa 31 let. Zmagal je Krznar

Marjan, ki je s 36 metri izenačil rekord skakalnice. Zaradi pomanjkanja snega so imeli z organizacijo nekaj težav, a so veliko vložene truda prostovoljnih delavcev tekmovanje izpeljali (Športniki v novi Štifti, 1980).

Nekaj dni kasneje je smučarsko skakalni klub Ljubno organiziral tekmovanje za memorial Franca Naraločnika. Tekmovanje je potekalo na 65-metrski skakalnici. Udeležilo se ga je 46 tekmovalcev iz sedmih slovenskih klubov. Tudi na Ljubnem je takrat vladalo toplo vreme, poleg tega ni bilo veliko naravnega snega, kar je organizatorjem povzročilo nekaj težav. Kljub temu so tekmovanje dobro izpeljali (Plesnik, 1980).

Ob praznovanju 40-letnice smučarskih skokov na Ljubnem ob Savinji je Smučarsko skakalni klub Ljubno ob Savinji organiziral tekmovanje za naslov državnega prvaka za mlajše mladince na 65-metrski skakalnici. Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz sedmih slovenskih klubov. S precejšnjo prednostjo je zmagal Martin Škerjanc iz Kranja. Ob otvoritvi tekmovanja so prisotni obudili spomine na začetek skakalnega športa na Ljubnem (J. P., 1983).

Januarja leta 1984 so športniki iz Nove Štifte zopet organizirali tekmovanje v smučarskih skokih. Zaradi slabega vremena ni bilo tekmovalcev iz drugih krajev, tako so se tekmovanja udeležili zgolj domačini. Na skakalnici, ki je bila postavljena na Zavrčkih njivah, so skakalci skakali tudi do 30 metrov (Iz Nove Štifte- športna dejavnost, 1984). Vedno več uspehov je dosegal Smučarsko-skakalni klub Ljubno. Na občnem zboru so bili prisotni tudi gostje iz družbeno političnih organizacij, delovnih organizacij in društev, ki so klub finančno podprli. Njihovo zanimanje si je klub pridobil z dobrimi rezultati tekmovalcev, ki so jih dosegli na republiških in državnih prvenstvih. Da bi bili rezultati še boljši, so mladi skakalci na Ljubnem dobili skakalnico iz umetne snovi. To jim je omogočilo treninge na skakalnici skozi celotno leto, delo trenerjev pa je lahko potekalo bolj sistematično. Na občnem zboru so izvolili tudi novega predsednika Franca Jakoba (R. P., 1984).

Nad smučarskimi skoki so se navdušili tudi mladi iz Lepe njive, Ljubije in Brda pri Mozirju. Sami so si zgradili smučarsko skakalnico v Lepi njivi. Pred zimsko sezono 1987/88 so na njej opravili še nekaj popravkov. Kluba niso imeli, vendar so bili zelo zainteresirani (J. P., 1988). Po otvoritvi plastične skakalnice na Ljubnem so lahko tekmovanja potekala tudi poleti. Tako so leta 1988 v okviru tedna športa organizirali meddruštveno tekmovanje za pionirje. Na tekmovanje je prišlo 65 tekmovalcev iz vseh slovenskih smučarskih klubov. Domači tekmovalci so se dobro odrezali. V skupini pionirjev do 13 let sta prvi dve mesti dosegla tekmovalca iz Ljubnega, Tomaž Murko in Robi Kopusar, v skupini pionirjev do 11 let je peto mesto osvojil Gorazd Grohar, v skupini pionirjev do 9 let pa je domači tekmovalac dosegel tretje mesto (R.P., 1988).

Smučarsko-skakalni klub Ljubno je sodil med najboljše slovenske klube, torej tudi med najboljše v Jugoslaviji. Tekmovalci so dosegali dobre rezultate, vsi člani pa so kazali svojo prizadevnost v delovanju kluba. Tako so poleti leta 1989 klub prenovili in v svoj namen predali tudi 35-metrsko skakalnico, ki so jo prevlekli z umetno snovjo, da bi lahko skakalci trenirali preko celega leta. Pri prenovi so člani veliko dela opravili prostovoljno, ob tem pa so jim finančno pomagale delovne organizacije iz občine Mozirje. Zavedali so se, da je za dobre rezultate potrebno trenirati celo leto in da morajo biti za to pogoji na ustrezni ravni. Tudi med mladimi se je zanimanje za skakalni šport stopnjevalo, pionirja Tomaž Murko in Robi Kopusar sta se uvrstila v državno selekcijo. Svojo odlično pripravljenost je Robi Kopusar pokazal tudi na tekmi, ki je bila organizirana ob otvoritvi prenovljene skakalnice, na kateri se

je pomerilo veliko število tekmovalcev iz Slovenije, saj je postal absolutni zmagovalec tekme in je poleg pionirjev premagal tudi vse člane (R. P., 1989).

ROKOMET

V okviru čebelarskega praznika se je v Gornjem Gradu vsako leto tradicionalno odvijal rokometni turnir za »Občinski pokal«. Leta 1976 se je turnirja udeležilo šest ekip. Zmagali so domačini (Repenšek, 1976).

Veliko rokometnega znanja so 24. junija 1979 prikazali rokometiši iz Luč. Igrali so proti rokometnemu klubu iz Velenja. Tekma je odločala o medobčinskih prvakah. To so postali rokometiši Luč. S končnim rezultatom 23 : 23 in boljšo gol razliko so dosegli velik uspeh. Ta uspeh je spodbudil krajanke k izgradnji rokometnega igrišča, ki so si ga v Lučah že dolgo želeli (J. P., 1979). Ob otvoritvi omenjenega igrišča so organizirali rokometni turnir, na katerem je sodelovalo sedem ekip iz občine Mozirje. To je pokazalo, da se je rokomet v Zgornje Savinjski dolini razvijal.

Poleti leta 1980 je v Lučah gostovala rokometna ekipa iz Ormoža. Gledalci so bili deležni dobre predstave s strani igralcev, tekma je bila precej izenačena, na koncu je na veselje navijačev slavila domača ekipa z rezultatom 29 : 27. Organiziran je bil tudi prvi rokometni turnir za Joškov memorial, posvečen umrlemu luškemu športniku Jošku Letnarju. Prvega turnirja so se udeležile le tri ekipe, prehodni pokal je prejela ekipa športnega društva Raduha (Pestro in športno v Lučah, 1980).

Leta 1982 je rokometna ekipa iz Luč postala občinski prvak. Slednji so veliko sodelovali z rokometno ekipo iz Ormoža (Slika 2) in odigrali nekaj prijateljskih tekem (Marljivi športniki, 1982).

Slika 2: Rokometiši iz Ormoža in domači rokometiši (Marljivi športniki, 1982)

Ob deveti obletnici smrti Joška Letnarja so športniki iz športnega društva Raduha organizirali takrat nato že tradicionalni rokometni turnir za Joškov memorial. Tekmovale so kvalitetne ekipe kot so Dol pri Hrastniku, rokometni klub Branik, Ormož in domači rokometiši iz športnega društva Raduha. V prvem krogu sta se pomerili ekipi Dola pri Hrastniku in

rokometni klub Branik ter ekipa Ormoža z ekipo športnega društva Raduha. Prvo tekmo je dobila ekipa Dola pri Hrastniku (20 : 15), drugo pa ekipa športnega društva Raduha (25 : 14). V finalu je nato slavila ekipa Dola pri Hrastniku, drugi so bili domači rokometaši. Tretje mesto so osvojili rokometaši iz Ormoža. Tekmovanje je uspelo, druženje športnikov je bilo prijetno (ŠD Raduha, 1988).

LOKOSTRELSTVO

Lokostrelstvo se je v Gornjem Gradu začelo uveljavljati leta 1982, ko se je tja priselil Vojko Colnar, večkratni državni prvak v lokostrelstvu in državni reprezentant. Mlade tabornike je Vojko preko svojih treningov navdušil za ta šport in kmalu so pričeli z vadbo z enostavnimi loki domače izdelave. Prišli so do ideje, da bi v okviru taborniškega odreda IV. operativne cone pod strokovnim vodstvom začeli redno trenirati. Po mesecu dni treninga v telovadnici, so mladi lokostrelci v oktobru 1982 na republiškem lokostrelskem tekmovanju že osvojili prvo mesto, »Zlato puščico«, in prehodni pokal ter tako opozorili nase. Zaradi pomanjkljive opreme so za pomoč zaprosili lokostrelski klub Kamnik, ki jim je posodil pravi tekmovalni lok, s katerim so lahko trenirali in se začeli udeleževati večjih tekmovanj. V aprilu leta 1983 so gornjegrajski lokostrelci s pomočjo delovnih organizacij Elkroj, Smreka in Zveze telesno kulturnih organizacij Mozirje organizirali tekmo za izbiro državne reprezentance. Tekmovanje je bilo dobro izpeljano, v državno reprezentanco pa so se uvrstili kar trije gornjegrajski lokostrelci. Pri članih Colnar Vojko, pri mladincih Robi Stradovnik in pri članicah Anda Kavčič. Na državnem prvenstvu, ki je potekalo v Bovcu sta odlično formo prikazala Colnar Vojko in Anda Kavčič, ki sta postala državna prvaka, dobro pa sta se pokazala tudi Repenšek Rado na tretjem mestu in Podpečan Jernej na devetem mestu. Lokostrelci iz Gornjega Grada so pokazali, da se lahko merijo z jugoslovansko elito. Zanimanje za ta šport je vedno bolj raslo, zato so začeli ustanavljati svoj klub (Kavčič, 1983).

Slika 3: Lokostrelstvo v Gornjem Gradu se je razvijalo (Kavčič, 1983)

Lokostrelci so ustanovili svoj klub, ki mu je predsedoval Stanko Bric. Že v začetku je bilo vključenih okoli 40 članov, zanimanje za lokostrelstvo pa je bilo veliko tudi drugod (Slika 3). Problem je bila oprema, ki je bila precej draga. V Sloveniji ni bilo mogoče dobiti celotne opreme in tudi kakovost ni bila vrhunska. Edini domač izdelovalec je bil v Radovljici, kjer je izdeloval loke, primerne za začetnike. Zahtevna tekmovanja so zahtevala sodobno opremo. Jugoslovanska lokostrelska organizacija je v načrt tekmovanj uvrstila tudi državno odprto prvenstvo, za izvedbo pa je zadolžila lokostrelce iz Gornjega Grada. Tekmovanje so organizirali na Počrevinovem griču in okolici. Proga je bila dolga 6 kilometrov, vmes pa je bilo 28 tarč, v katero je moral vsak tekmovalec izstreliti štiri puščice. Tekmovanja so se udeležili slovenski lokostrelci in tuji tekmovalci. Vseh skupaj je bilo okoli 70. Gornjegrajski lokostrelci so organizirali tudi manjše srečanje za krajanje in jim tako predstavili in поблиže prikazali lokostrelsko dejavnost (Lokostrelsko tekmovanje v Gornjem Gradu, 1984).

Po smrti Stanka Brica je klub prevzel ravnatelj osnovne šole Ivan Purnat. Člani so bili zelo aktivni. V Gozdno šolo v Bohinj so poslali štiri člane, ki so uspešno opravili tečaj vaditelja. Tako je klub razpolagal z lastnimi vaditelji, zelo prizadevna je bila predvsem Anda Kavčič. Upali so, da bo osnovna šola dobila lokostrelski krožek in da bodo začeli vzgajati mlade lokostrelce (Lokostrelstvo privlači, 1984).

Državno prvenstvo je leta 1984 potekalo v Postojni. Udeležili so se ga tudi lokostrelci iz Gornjega Grada in dosegli lepe rezultate. Žare Kranjc je v močni konkurenci dosegel tretje mesto, Anda Kavčič, ki je bila leto prej državna prvakinja, je bila tokrat druga. Med mladinci je tretje mesto dosegel Robi Stradovnik, četrto mesto pa Vojko Majko. Pri pionirjih je bil Matej Purnat drugi. Za take uspehe so morali tekmovalci pridno trenirati. Nadaljevali so s pripravami na republiško tekmovanje, ki se je odvijalo v Ljubljani, organizirali pa so tudi lokostrelsko šolo (C. D., 1984).

Dvodnevno tekmovanje v lovsko-poljskih disciplinah so gornjegrajski lokostrelci aprila leta 1985 organizirali že tretjo leto zapovrstjo. To je bilo izbirno tekmovanje za državno prvenstvo. Potekalo je na Počrevinovem griču. Udeležilo se ga je kar nekaj ljubiteljev lokostrelstva, med njimi tudi tujcev (Lokostrelsko tekmovanje, 1985).

Na državnem prvenstvu, ki sta ga organizirala Lokostrelska zveza Slovenije in klub Kamnik v Arboretumu Volčji potok, so lokostrelci iz Gornjega Grada v disciplinah H+F dosegli tri prva mesta. Z dobrim delom in kvalitetno opremo tako niso več zaostajali za ostalimi klubi. Jeseni so se pripravljali na dvoransko tekmovanje, pripravili so tečaj za začetnike in pomagali pri pripravah tabornikov za tekmovanje »Zlata puščica« (C. D., 1985).

Na dvoranskem tekmovanju za državno prvenstvo, ki je potekalo marca leta 1986, je Žare Kranjc postal državni prvak pri članih, pri pionirjih je isti uspeh dosegel Matej Purnat. Tanja Brezovšek je pri članicah dosegla tretje mesto, kar je pri mladincih prav tako dosegel Franček Tesovnik. Ekipno so člani dosegli drugo mesto, kar je bil velik uspeh ob tako veliki konkurenci. Tudi četrto leto zapored je bila Gornjegrajcem zaupana organizacija državnega tekmovanja za izbor članov za državno reprezentanco. Udeležilo se ga je okoli 70 tekmovalcev, tudi iz Avstrije in Italije. Da so tako tekmovanje lahko izpeljali, so jim ob strani stale delovne organizacije iz občine Mozirje, ki so jim finančno pomagale (Lokostrelsko tekmovanje, 1986).

V Avstriji je potekalo mednarodno lokostrelsko tekmovanje, na katerem je bilo sedem državnih reprezentanc, tudi angleška in ameriška. Žare Kranjc je bil najboljši tekmovalac v jugoslovanski reprezentanci, v skupni razvrstitvi pa je dosegel sedmo mesto, kar je bil, glede na konkurenco, zelo dober rezultat (Lokostrelski uspeh, 1986).

V Kranju je 12. in 13. marca 1988 potekalo državno prvenstvo FITA INDOOR 18 in 25 metrov, ki so se ga udeležili tudi lokostrelci iz Gornjega Grada in zopet dosegli dobre rezultate. Pri članicah je zmagala Marinka Čavničar, člani v sestavi Žare Kranjc, Rudi Stakne in Franc Veršnik pa so ekipno osvojili drugo mesto. Pri mladincih je četrto mesto osvojil Janez Presečnik ter peto mesto Žare Kranjc pri članih (Bezovšek, 1988).

V maju je potekala tekma H+F, zadnja pred državnim prvenstvom. Tudi šesto leto zapored so jo organizirali v Gornjem Gradu. Udeležili so se je številni lokostrelci. Postavili so dve progi. Krajšo s 14 tarčami za pionirje in daljšo, z 28 tarčami za ostale. Potekali sta po razgibanem terenu. Tekma je dobro uspela (Bezovšek, 1988).

Na državnem prvenstvu, ki je sledilo v maju, so Gornjegrajci zopet osvojili dobre rezultate. Pri pionirjih sta državna prvaka postala Katja Čavničar in Neni Filač, pri mladinkah Simona Fale, Janez Presečnik pri mladincih in Marinka Čavničar pri članicah. Drugo mesto pri članicah je osvojila Julijana Žerovnik, Žare Kranjc pa je bil v moški konkurenci tretji. V državno reprezentanco so se uvrstili Marinka Čavničar, Žare Kranjc, Simona Fale in Janez Presečnik.

Julija je potekalo 10. evropsko in 11. svetovno prvenstvo v H+F disciplini. Sodelovalo je 134 tekmovalcev iz 22 držav, takratna reprezentanca je ekipno zasedla 7. mesto. Lokostrelski klub iz Gornjega Grada je vsako leto podelil priznanje »Bricova« puščica. To priznanje si je prislužil najuspešnejši tekmovalac preteklega leta, ki je poleg tega tudi pomagal pri delovnih akcijah in aktivno sodeloval pri delu v klubu. Leta 1988 je to priznanje prejel Janez Presečnik (Bezovšek, 1988).

Lokostrelci so nadaljevali z doseganjem dobrih rezultatov. Na tekmovanju v disciplini FITA INDOOR v Celju, ki je potekalo decembra 1988, je Marinka Čavničar pri članicah osvojila prvo mesto, prav tako Janez Presečnik pri mladincih in Katja Čavničar pri pionirjih. Drugo mesto sta zasedla Žare Kranjc in Franček Tiršek. Tekme v Tolminu, ki je sledila, so se zaradi težav s prevozom udeležili le trije tekmovalci. Marinka Čavničar je zopet zmagala, Vojko Majko je zasedel tretje mesto pri mladincih, Žare Kranjc pa je osvojil četrto mesto. Slednji in Franc Veršnik sta bila tudi tekmovalca pri YU-POKALU. Tekmovanje je potekalo v H+F disciplini. Prijavljeni tekmovalci so se celo poletje udeleževali tekem in zbirali točke. Za končni seštevek in uvrstitev je štelo šest najboljših rezultatov. Kranjc je na koncu osvojil drugo mesto, Veršnik pa je bil ob močni konkurenci deseti (Bezovšek, 1989).

Lokostrelci iz Gornjega Grada so v letu 1989 sodelovali na več tekmah. V aprilu so se udeležili otvoritvene tekme v disciplini H+F, ki je potekala v Bujah. Sledilo je tekmovanje za alpski pokal v Ankaranu in izbirno tekmovanje za državno reprezentanco. Na državnem prvenstvu so se zopet dobro izkazali in osvojili pet zlatih ter dve bronasti medalji. Na tekmovanju v Bolzanu so tekmovali trije lokostrelci iz Gornjega Grada, obenem reprezentanti, Čavničar, Fale in Presečnik. Peto »Bricovo« puščico si je leta 1989 prislužila Anda Kavčič (Bezovšek, 1989).

Svetovno prvenstvo v lokostrelski disciplini arrowhead je v avgustu leta 1990 potekalo v Loenu na Norveškem. Vremenske razmere niso bile ugodne, zato je tekmovanje potekalo v

težkih okoliščinah. Tekmovanja se je udeležilo rekordno število tekmovalcev. Bilo jih je 240 iz 24 različnih držav. Tekmovalci iz Gornjega Grada so se na Norveško peljali s kombijem. Vozili so se 48 ur, a kljub temu dosegli dobre rezultate. Najboljšo uvrstitev v reprezentanci je dosegla Marinka Čavničar, ki je zasedla deveto mesto, Marjan Podržaj pa se je izenačil državni rekord in dosegel deseto mesto pri članih.

V okviru občinskega praznika so v Gornjem Gradu organizirali klubsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo precej tekmovalcev, tudi reprezentantov. Ob dobri organizaciji in lepemu vremenu so se Gornjegrajci zopet izkazali. Marjan Podržaj je osvojil prvo mesto, Janez Presečnik pa drugo mesto pri članih. Zmago je dosegel tudi Škofic v disciplini compound in pa Katja Čavničar pri pionirjih. Žare Kranjc je bil četrti v disciplini »člani instinktivno« (Bezovšek, 1990).

TRIM

V začetku leta 1972 sta se Zveza za telesno kulturo Slovenije Partizan in Zveza sindikatov Slovenije odločili, da organizirata akcijo »TRIM - ŠPORT ZA VSAKOGAR«. Hitre spremembe in razvoj v družbi so že takrat negativno vplivale na človekovo telesno in duševno zdravje. Akciji so se pridružili tudi sindikati iz občine Mozirje in tako skušali občane v čim večjem številu privabiti k sodelovanju. Svoj trim karton je lahko vsak naročil pri osnovnih organizacijah sindikatov ali pri športnih organizacijah. Za osvojitvev trim značke je moral posameznik v enem letu izpolniti 150 polj na kartonu oziroma se 150 dni v letu ukvarjati s TRIM aktivnostmi.

Beseda trim izvira iz angleškega jezika in pomeni uravnovešanje ladijskega tovora, v športu pa pomeni duševno in telesno ravnotežje (Herček, 1972).

Konec maja leta 1974 je občinski sindikalni svet v uporabo predal trim stezo. Povabili so stare in mlade občane Mozirja, da bi stezo v veliki meri uporabljali (Trim steza je gotova, 1974). Komisija za športna tekmovanja in rekreacijo temeljne telesno kulturne skupnosti Mozirje je sestavila poseben program TRIM akcij in TRIM tekmovanj, ki so se jih lahko udeleževala športna društva in mladinske organizacije. Z zbiranjem točk so se potegovali za najboljšo društvo v Zgornji Savinjski dolini, prednost so nato imeli tudi pri razdeljevanju sredstev. Društva, ki so se hotela potegovati za zmago, so morala sodelovati v vseh TRIM tekmovanjih in izvesti vsaj pet TRIM akcij. Tekmovanja so potekala v letni nogometni ligi in namiznem tenisu kot tudi na občinskih tekmovanjih v nogometu, odbojki in košarki. TRIM akcije so bile organizirane v smučanju, planinarjenju, kolesarjenju in plavanju. Veliko interesa je pokazalo Športno društvo Lipa iz Šmartnega ob Dreti, medtem ko so ostala društva precej zaostajala. Točke na tekmovanjih so se dodeljevale glede na udeležbo in uvrstitev, na akcijah pa je bilo število točk odvisno od števila udeležencev, ki so prihajali iz posameznega društva (Zdolšek, 1977).

Organizacija TRIM akcij se je nadaljevala. Športno društvo iz Nove Štifte je 17. junija 1979 organiziralo akcijo »Na kolo za zdravo telo«. Akcije se je sicer udeležilo malo kolesarjev (Predsedstvo ŠD Nova Štifta).

Uspešen organizator TRIM akcij je bilo tudi športno društvo LIPA iz Šmartnega ob Dreti. Krajanji so se lahko udeleževali smučarskih, tekaških in kolesarskih prireditvev, sodelovali so lahko tudi pri hoji, kegljanju in strelstvu. Največ udeležbe je bilo na pohodu na Menino in na kolesarjenju. Pohvalno je predvsem dejstvo, da se je akcij udeleževalo veliko število žensk in starejših krajanov (Štrukelj, 1980).

Leta 1981 so pripravili prvomajski tek na 2.000 metrov. Kljub slabemu vremenu se je teka, ki je bil organiziran na zavidljivi ravni, udeležilo 80 tekmovalcev (Trim akcija v Šmartnem, 1981).

Športno društvo Lipa je v začetku septembra 1985 organiziralo deveto zaporedno tradicionalno kolesarjenje. Udeležilo se ga je 164 kolesarjev, med katerimi je najstarejši štel 72 let, najmlajši pa 2 leti. Kolesarska pot je potekala iz Šmartnega do Mozirja in spet nazaj. Po končanem kolesarjenju je sledilo žrebanje praktičnih nagrad in druženje (V Šmartnem kolesarili, 1985).

Leta 1989 so v okviru tedna športa športniki iz Šmartnega ob Dreti organizirali trimsko kolesarjenje. Proga je potekala iz Šmartnega ob Dreti, skozi Gornji Grad do Nove Štife in nazaj. Akcije se je udeležilo 153 kolesarjev (V tednu športa, 1989).

ŠPORTNA IGRIŠČA

V začetku sedemdesetih let so uredili kar nekaj športnih igrišč. Na Ljubnem je bila v juniju leta 1970 otvoritev novega asfaltiranega športnega igrišča. Igrišče je bilo zgrajeno na pobudo osnovne šole, v večji meri pa ga je zgradila šolska mladina, ki je skupaj opravila preko 8.000 delovnih ur. Otrokom je uspelo odpeljati 200 m³ zemlje in pridobiti 300 m³ gramoza ter opraviti številna druga zemeljska dela. Vrednost objekta je bila prek treh milijonov starih dinarjev (Herček, 1970).

Ljubensko športno društvo je uredilo tudi nogometno igrišče in ostale športne naprave v vasi. Zopet je veliko dela opravila šolska mladina, na pomoč je priskočila tudi krajevna skupnost, ki je poleg dveh milijonov starih dinarjev, ki jih je prispevalo društvo, namenila še dodatnih 400.000 starih dinarjev. Igrišče jim je uspelo modernizirati in nogometnašem omogočiti boljše pogoje za treninge in tekme (Izboljšanje nogometnega igrišča, 1972).

V Nazarjah so svoje igrišče dobili v septembru leta 1974. Dolgo časa je bil le na urbanističnih načrtih, zato je krajevna skupnost odkupila privatno zemljišče, ki je bilo namenjeno športnim objektom in tako so začeli z grobo pripravo. Finančno jih je podprla temeljna telesno-kulturna skupnost Mozirje, ki je naredila predračun v višini 116.000 dinarjev. Stroškov je bilo na koncu gradnje več, krila jih je krajevna skupnost Nazarje. Veliko prostovoljnih ur je opravila mladina, na pomoč so jim je priskočili tudi Gozdarstvo in lesna industrija Nazarje (Novo športno igrišče v Nazarjah, 1974).

V Lučah so z gradnjo rokometnega igrišča pričeli julija leta 1979. Dela so hitro napredovala in septembra je bilo igrišče pripravljeno za asfaltiranje, kar pa je onemogočilo slabo vreme, zato so to storili maja naslednjega leta. Projekt je bil vreden 400.000 dinarjev. Finančno so na

pomoč priskočila ostala društva iz Luč, pri gradnji so pomagali številni prostovoljci, ki so pomagali pri težkem fizičnem delu (Pestro in športno v Lučah, 1980).

Svoje športno igrišče so v letu 1984 dobili tudi krajan iz Nove Štife. Zgrajeno je bilo ob šoli in je koristilo tako krajanom kot šolarjem. Veliko dela je bilo opravljenega prostovoljno, nekaj denarja je sicer prispevala šola (Športna Nova Štifa, 1984).

Za prvomajske praznike leta 1986 so z gradnjo športnega igrišča pričeli tudi prebivalci Bočne. Nadzor nad gradnjo je prevzel Franc Purnat. Primeren prostor za izgradnjo so našli na zamočvirjenem travniku, zato so morali najprej postaviti drenažo. Staro leseno avtobusno postajo so postavili kot začasno garderobo, do praznika občine Mozirje, ko je bila predvidena otvoritev igrišča, so asfaltirali tudi cestni odsek od glavne ceste do športnega igrišča (Umnik, 1986). Ob omenjenem prazniku je bilo igrišče v Bočni predano svojemu namenu. Finančno je pripomogla krajevna skupnost, saj so potrebovali 7.000.000 dinarjev. Pomagale so tudi nekatere delovne organizacije, domačini pa so pomagali s prostovoljnimi deli. Prav tako so prispevali za gradnjo potreben les. To je bila pomembna pridobitev za kraj in za prebivalce Bočne (Novo igrišče v Bočni, 1986).

Ob naslednjem prazniku občine Mozirje so novo športno igrišče s parkirišči predali svojemu namenu tudi v Radmirju. Za igrišče so odšteli 10.000.000 dinarjev. Veliko dela so znova opravili krajan prostovoljci. Svoje delo so nadaljevali z obnovo stare šole, v kateri naj bi imeli gasilci svoje prostore za delo (J. P., 1987).

Gradnja vseh igrišč po vaseh je ponudila krajanom možnost ukvarjanja s športom, jim omogočila aktivno preživljanje prostega časa in boljše pogoje za izvajanje tekmovanj.

3 SKLEP

Šport v Zgornji Savinjski dolini se je začel razširjati z ustanovitvijo mozirskega Sokola leta 1882. Zapisov o športnem dogajanju v Zgornji Savinjski dolini ni bilo vse do prvega izvoda Savinjskih novic, lokalnega časopisa, ki je od leta 1969 do leta 1991 izhajal kot mesečnik. V omenjenem časopisu so se pojavljale nekatere športne novice, ki so v tem delu povzete v celoto, ki predstavlja telesnokulturno oziroma športno sliko Zgornje Savinjske doline v navedenem časovnem obdobju. V največji meri so izhajale novice o smučanju, nogometu, košarki, odbojki in rokometu ter lokostrelstvu. Pisali pa so tudi o akciji Trim in izgradnji igrišč po celotni dolini.

Športno življenje v dolini je bilo dokaj razvito. Ljudje so se rekreativno precej ukvarjali s športom, prirejali so športna, ligaška in sindikalna tekmovanja. V odročnejših krajih kot sta Luče in Solčava, kjer se šport na začetku izhajanja novic ni izvajal v tolikšni meri, so si krajanji sami priredili športna tekmovanja, kot je bila na primer nogometna tekma Suhi-Debeli, in tako skušali vnesti malo zabave in rekreacije med ljudi. Šport so v te kraje vnašali tudi športni klubi, ki so bili ustanovljeni nižje v dolini. Košarko so tako skušali v občini Solčava predstaviti košarkarji iz Košarkarskega kluba Glin Nazarje, ki so svoje priprave na ligaško tekmovanje izvedli prav v vasi Solčava. Tudi odbojkarice iz Odbojcarskega kluba Gradnik iz Ljubnega so svoj šport širile z organizacijo turnirja v telovadnici osnovne šole Luče. Veliko vlogo pri širjenju športa po dolini je imela tudi izgradnja številnih igrišč po vaseh. S tem so imeli krajanji večje možnosti ukvarjati se s športom, imeli so primerne okoliščine za organizacijo turnirjev in tekmovanj v ekipnih športih. Skoraj v vsaki vasi so vaščani organizirali krajevno ligo v nogometu, na sporedu so bila tudi tradicionalna tekmovanja in memoriali, organizirani v spomin na umrle športnike.

Športne prireditve so za občane občine Mozirje predstavljale druženje, sprostitev ter krepitev duha in telesa. Nekateri posamezniki in športna društva so kazali več vneme in zagnanosti, kar se je pokazalo v dobro organiziranih tekmovanjih in dobrih rezultatih. Sem spadajo predvsem športniki iz Nazarij, ki so vsako leto organizirali nogometni maraton, in športno društvo Lipa iz Šmartnega ob Dreti, ki se je udeleževalo večinoma vseh tekmovanj, izostajali pa niso niti po uspehih.

Športa so se v veliki meri posluževale delovne organizacije po dolini. Njihovi predstavniki so jih organizirali in tako preko tekmovanj in turnirjev skrbeli za spoznavanje in dobro razumevanje sodelavcev med seboj, s športom so krepili socialne vezi in skrbeli za sprostitev, obenem pa so skrbeli za zdravje svojih delavcev. Takšna tekmovanja so se vedno izkazala kot odlična, udeležba na njih pa je bila množična.

V dolini je delovalo tudi nekaj klubov, ki so delovali na državni ravni in so dosegali precej dobre rezultate. Njihova skupna točka je bila pomanjkanje denarja. Za treninge so morali žrtvovati svoj čas, za kritje vseh nastalih stroškov pa so morali velikokrat seči v lasten žep. Klubom so na pomoč priskočile delovne organizacije iz doline in tako vsaj malo omilile vse finančne izdatke, ki so jih imeli klubi za treninge, opremo, prevoz in druge zadeve precej.

V športnih člankih je bilo mogoče opaziti takratno veliko inflacijo. To je razvidno predvsem iz člankov o gradnji športnih igrišč. Proti koncu sedemdesetih let so za izgradnjo igrišča morali

odšteti približno 400.000 dinarjev, medtem ko so v letih 1986/87 morali krajan Bočne in Radmirje za novo športno igrišče odšteti od sedem do deset milijonov dinarjev. Športna ponudba v dolini je bila dobra. Poleg omenjenih športov sem zasledila še kakšno novico o namiznem tenisu, karateju, atletiki ter sankanju, pisali so tudi o strelstvu in planinstvu.

Ljudje, ki so se ukvarjali s športom, so prihajali iz vseh generacij. Sicer ni bilo o šolskem športu skoraj nič objavljenega, vendar verjamem da so se tudi otroci v veliki meri ukvarjali s športom.

Šport v dolini vsekakor je obstajal in se razvijal. Veliko je k temu pripomogla gradnja športnih igrišč po vseh krajih v takratni občini Mozirje. Športna društva, organizacije in posamezniki so prirejali predvsem ligaška in sindikalna tekmovanja ter različne memoriale v spomin na umrle športnike in lokalne heroje. Veliko tekmovanj in športnih prireditev so organizirali vsako leto in so postala tradicionalna. Klubom so pomagale delovne organizacije iz doline, da so si uspeli pokriti najnujnejše stroške in so lahko delovali. Rekreativski šport je predstavljal druženje krajanov in zdravo preživljanje prostega časa. Nekatere prireditve so s časom postale del vsakdana.

Časopis Savinjske novice najverjetneje ni poročal o vseh športnih prireditvah in tekmovanjih, ki so se odvijala v dolini, vseeno pa smo dobili dobro predstavo o tem, kako se je šport v dolini razvijal, s čim so se ljudje ukvarjali in kako uspešni so bili.

4 VIRI

- 120 let športa v Mozirju: 1882-2002. (2002). Mozirje: Športno društvo
- A. Š. (marec, 1989). Mozirski pionirji v polfinalu. Savinjske novice, 3, str. 7.
- Benetek, I. (julij, 1981). Nogomet prava rekreacija. Savinjske novice, 7, str. 8.
- Bezovšek, T. (februar, 1989). Tekmovanje se nadaljuje. Savinjske novice, 2, str. 7.
- Bezovšek, T. (julij, 1988). Novi uspehi lokostrelcev. Savinjske novice, 7, str. 7.
- Bezovšek, T. (junij, 1988). Lokostrelsko tekmovanje. Savinjske novice, 6, str. 7.
- Bezovšek, T. (junij, 1989). Tekmovanja zaključena. Savinjske novice, 6, str. 7.
- Bezovšek, T. (maj, 1988). O lokostrelcih. Savinjske novice, 5, str. 7.
- Bezovšek, T. (september, 1990). Odlični rezultati na svetovnem prvenstvu. Savinjske novice, 9, str. 7.
- Breznik, F. (oktober, 1975). Suhi- debeli v Lučah. Savinjske novice, 10-11, str. 9.
- Brežnik, F. (junij, 1982). Velelalom na Okrešlju. Savinjske novice, 6, str. 7.
- C. D. (oktober, 1984). Lokostrelci na državnem prvenstvu. Savinjske novice, 10, str. 6.
- C. D. (oktober, 1985). Uspehi lokostrelcev. Savinjske novice, 10, str. 7.
- Dobovičnik, D. (marec, 1989). Rekordno število košarkarjev. Savinjske novice, 3, str. 7.
- F. P. (julij, 1977). Plodna sezona nogometnega kluba. Savinjske novice, 7, str. 5.
- F. P. (marec, 1977). Temeljite priprave Ljubencev. Savinjske novice, 3, str. 5.
- Globokar, J. (junij, 1983). Elkroj »zašil« Zlato selekcijo«. Savinjske novice, 6, str. 5.
- Golte- velika pridobitev Gornje Savinjske doline. (december, 1969). Savinjske novice, 1, str. 1.
- H. H. (oktober, 1970). Že drugič poražen. Savinjske novice, 9, str. 7.
- Herček, H. (april, 1973). Evropski mladinski kriterij na Golteh. Savinjske novice, 4-5, str. 6-7.
- Herček, H. (januar, 1972). Trim značka- šport za vse. Savinjske novice, 1, str. 5.
- Herček, H. (julij, 1970). Nov športni objekt. Savinjske novice, 7, str. 7.
- Hubert, H. (december, 1970). Na Golteh so pripravljene. Savinjske novice, 2, str. 5.
- Irmančnik, A. (september, 1979). Občinsko prvenstvo v malem nogometu. Savinjske novice, 9. Str. 10.
- Iz Nove Štifte. (februar, 1984). Savinjske novice, 2, str. 3.
- Izboljšanje nogometnega igrišča. (junij, 1972). Savinjske novice, 5, str. 8.

J. M. (maj, 1985). Peti Fridotov memorial. Savinjske novice, 5, str. 6.

J. P. (januar, 1977). Obetavni skakalci. Savinjske novice, 1, str. 6.

J. P. (januar, 1988). Skakali bodo. Savinjske novice, 1, str. 7.

J. P. (maj, 1988). Desetletji društva in maratona. Savinjske novice, 5, str. 7.

J. P. (marec, 1983). Državno prvenstvo na Ljubnem. Savinjske novice, 3, str. 4.

J. P. (september, 1987). Nov uspeh in spodbuda ob enem. Savinjske novice, 9, str. 5.

J. P. (julij, 1979). Uspeh lučkih rokometašev. Savinjske novice, 7, str. 7.

J. P. (junij, 1980). 50 let nogometa na Ljubnem. Savinjske novice, 6, str. 7.

Jubilejna tekma 1944-1975. (junij, 1975). Savinjske novice, 6, str. 4.

K. M. (april, 1985). Uspeh mozirskih nogometašev. Savinjske novice, 4, str. 4.

Kavčič, A. (oktober, 1983). Lokostrelstvo v Gornjem Gradu. Savinjske novice, 10, str. 6.

Kekec, I. (november, 1985). Zaključek lige v malem nogometu. Savinjske novice, 11, str. 7.

Kekec, I. (september, 1985). Nogomet v Gornjem Gradu. Savinjske novice, 9, str. 7.

Komisija za šport in rekreacijo pri OS ZSS Mozirje. (april, 1983). Sindikalni šport. Savinjske novice, 4, str. 7.

Komisija za šport in rekreacijo. (oktober, 1982). Sindikalni šport. Savinjske novice, 10, str. 6.

Košarkarji iz Nazarij. (avgust, 1976). Savinjske novice, 7, str. 6.

Kranjc, V. (april, 1985). Sindikalno prvenstvo v odbojki. Savinjske novice, 4, str. 7.

Križnik, B. (september, 1973). Občinska nogometna liga. Savinjske novice, 10, str. 6.

Križnik, T. (maj, 1981). Stari: Mladi 119: 88. Savinjske novice, 5, str. 7.

Križnik, T. (maj, 1983). Košarkarski praznik v Gornjem Gradu. Savinjske novice, 5, str. 7.

Križnik, T. (marec, 1980). Drugi nogometni maraton v Nazarjah. Savinjske novice, 3, str. 7.

Križnik, T. (marec, 1986). Mali nogomet v Nazarjah. Savinjske novice, 3, str. 7.

Križnik, T. (november, 1984). Uspešen mali nogomet. Savinjske novice, 11, str. 5.

Ljubenske odbojkarice odlične. (februar, 1985). Savinjske novice, 2, str. 7.

Lokostrelski uspeh. (maj, 1986). Savinjske novice, 5, str. 4.

Lokostrelsko tekmovanje v Gornjem Gradu. (marec, 1984). Savinjske novice, 3, str. 7.

Lokostrelsko tekmovanje. (april, 1985). Savinjske novice, 4, str. 5.

Lokostrelsko tekmovanje. (april, 1986). Savinjske novice, 4, str. 4.

Lokostrelstvo privlači. (september, 1984). Savinjske novice, 9, str. 5.

Lovci- smučarji so se pomerili med seboj. (marec, 1983). Savinjske novice, 3, str. 6.

M. P. (avgust, 1988). Kokarski športniki zopet uspešni. Savinjske novice, 8, str. 7.

M. P. (avgust, 1988). Mali nogomet Kokarje 88. Savinjske novice, 8, str. 7.

Maratonski nogomet. (maj, 1982). Savinjske novice, 5, str. 5.

Marjanovič, M. (december, 1971). »Gornjesavinjski smučarski klub« Mozirje. Savinjske novice, 3, str. 5.

Marljivi športniki. (avgust, 1982). Savinjske novice, 8, str. 5.

Marolt, J. (marec, 1986). Za trofejo Svinjska glava. Savinjske novice, 3, str. 7.

Mozirski planinski smuk. (februar, 1988). Savinjske novice, 2, str. 7.

Na Golteh nova vlečnica. (december, 1981). Savinjske novice, 12, str. 3.

Noč in dan nogomet. (maj, 1984). Savinjske novice, 5, str. 6.

Nogometni maraton. (maj, 1979). Savinjske novice, 5, str. 8.

Novo igrišče v Bočni. (september, 1986). Savinjske novice, 9, str. 4.

Novo športno igrišče v Nazarjah. (september, 1974). Savinjske novice, 8-9, str. 6.

Občinsko prvenstvo v veleslalomu. (januar, 1980). Savinjske novice, 1, str. 7.

Odbojka- streljanje nogomet. (avgust, 1976). Savinjske novice, 7, str. 8.

Odbojkarji Ljubnega. (september, 1980). Savinjske novice, 9, str. 7.

Odbojarski zanesenjaki. (junij, 1977). Savinjske novice, 6, str. 7.

OK ZMS Mozirje. (marec, 1972). Tekmovanje za pokal Slavka Šlandra v Gornjem Gradu. Savinjske novice, 2, str. 6.

Pahovnik, F. (marec, 1981). Planinsko smučarski tečaj na Menini. Savinjske novice, 3, str. 7.

Pavlin, T. (2005). »Zanimanje za sport je prodrlo med Slovenci že v široke sloje« (Telesnokulturno in športno organiziranje na Slovenskem pred prvo svetovno vojno in po njej). Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport

Pestro in športno v Lučah. (oktober, 1980). Savinjske novice, 10, str. 4.

Pintar, R. (marec, 1981). Smučarski praznik KS Ljubno. Savinjske novice, 3, str. 3.

Pintar, R. (november, 1987). Nogometnaše je zeblo. Savinjske novice, 11, str. 7.

Plesnik, J. (december, 1976). Golte le čakajo na smučarje. Savinjske novice, 11-12, str. 2.

Plesnik, J. (februar, 1980). Memorial Franca Naraločnika. Savinjske novice, 2, str. 7.

Plodna sezona. (februar, 1977). Savinjske novice, 2, str. 6.

Podbrežnik, F. (julij, 1980). Veleslalom za memorial Franca Herleta na Okrešlju. Savinjske novice, 7, str. 7.

Podbrežnik, F. (junij, 1981). Veleslalom na Okrešlju. Savinjske novice, 6, str. 6.

Poličnik, I. (april, 1984). Nočni slalom v Gornjem Gradu. Savinjske novice, 4, str. 6.

Poličnik, I. (maj, 1990). Enajsti meninski veleslalom. Savinjske novice, 5, str. 7.

Predsedstvo ŠD Nova Štifta, (julij, 1979). Šport v Novi Štifti. Savinjske novice, 7, str. 7.

Prijetna tekma na Golteh. (april, 1975). Savinjske novice, 4, str. 4.

Prodnik, S. (junij, 1987). Tekmovanje v veleslalomu. Savinjske novice, 6, str. 7.

Prvi uspeh in poraz. (oktober, 1977). Savinjske novice, 10, str. 8.

Prvo smučarsko tekmovanje. (januar, 1972). Savinjske novice, 4, str. 4.

Pukart, F. (december, 1986). Krajevna liga v malem nogometu Nazarje 1986/87. Savinjske novice, 12, str. 5.

Pukart, F. (september, 1987). Pričetek krajevnega lige v Nazarjah. Savinjske novice, 9, str. 7.

R. P. (april, 1984). Mozirjani prvi v košarki. Savinjske novice, 4, str. 7.

R. P. (april, 1984). Naši smučarji na Golteh. Savinjske novice, 4, str. 6.

R. P. (avgust, 1988). Odbojkarice dobro pripravljene. Savinjske novice, 8, str. 7.

R. P. (avgust, 1988). Tudi poleti skačejo. Savinjske novice, 8, str. 7.

R. P. (marec, 1984). Na Ljubnem bodo skakali tudi poleti. Savinjske novice, 3, str. 7.

R. P. (september, 1989). Prvi skoki na skakalnici. Savinjske novice, 9, str. 5.

Repenšek, D. (avgust, 1976). Rokometni turnir. Savinjske novice, 7, str. 6.

Rozenstein, S. (marec, 1980). Občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu. Savinjske novice, 3, str. 8.

Sindikalno prvenstvo v smučanju. (april, 1988). Savinjske novice, 4, str. 7.

Skoki na Ljubnem. (marec, 1978). Savinjske novice, 3, str. 7.

Slovenski sokolski koledar za leto 1913. (1913). Kranj: Vaditeljski odbor »Sokola«

Stari- mladi zdaj 3:2. (maj, 1983). Savinjske novice, 5, str. 7.

Stepišnik, D. (1968). Oris zgodovine telesne kulture na Slovenskem. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

ŠD Raduha. (avgust, 1988). Močan rokometni turnir v Lučah. Savinjske novice, 8, str. 7.

Športna Nova Štifta. (april, 1984). Savinjske novice, 4, str. 7.

Športna srečanja se nadaljujejo. (julij, 1970). Savinjske novice, 7, str. 7.

Športni dogodek v Lučah. (maj, 1986). Savinjske novice, 5, str. 7.

Športniki v Novi Štifti. (februar, 1980). Savinjske novice, 2, str. 7.

Športno društvo Nova Štifta. (april, 1981). Savinjske novice, 4, str. 7.

Športno srečanje. (avgust, 1975). Savinjske novice, 7-8, str. 3.

Štrucl, J. (maj, 1976). Športne novice. Savinjske novice, 4-5, str. 15.

Štrukelj, R. (marec, 1980). Le tako naprej. Savinjske novice, 3, str. 8.

T. (maj, 1985). Mladi- Stari. Savinjske novice, 5, str. 6.

Tlaker, J. (oktober, 1972). Mladi nogometaši za občinski pokal. Savinjske novice, 9-10, str. 12.

Tolkac liga tudi letos. (julij, 1982). Savinjske novice, 7, str. 7.

Trim akcija v Šmartnem. (maj, 1981). Savinjske novice, 5, str. 7.

Trim steza je gotova. (junij, 1974). Savinjske novice, 4-5, str. 16.

Umnik, M. (maj, 1986). Športno igrišče v Bočni. Savinjske novice, 5, str. 7.

Urank, I. (april, 1982). Občinsko sindikalno prvenstvo. Savinjske novice, 4, str. 7.

Urank, I. (marec, 1984). Sindikalno tekmovanje v veleslalomu. Savinjske novice, 3, str. 7.

Uspeh nazarskih košarkarjev. (maj, 1982). Savinjske novice, 5, str. 7.

Uspelo smučarsko tekmovanje. (marec, 1981). Savinjske novice, 3, str. 7.

Uspelo tekmovanje. (junij, 1985). Savinjske novice, 6, str. 7.

V Šmartnem kolesarili. (september, 1985). Savinjske novice, 9, str. 5.

V tednu športa. (september, 1989). Savinjske novice, 9, str. 7.

Veleslalom na Raduhi. (april, 1980). Savinjske novice, 4, str. 8.

Veliko športa. (avgust, 1977). Savinjske novice, 8, str. 8.

Venek, Z. (april, 1987). Naš smučarski klub. Savinjske novice, 4, str. 4.

Venek, Z. (april, 1987). Smučarsko tekmovanje. Savinjske novice, 4, str. 3.

Venek, Z. (maj, 1988). Smučarska sezona končana. Savinjske novice, 5, str. 7.

Za Markov memorial. (november, 1989). Savinjske novice, 11, str. 11.

Za smučarski šport. (januar, 1985). Savinjske novice, 1, str. 7.

Zanimanje za košarko. (september, 1971). Savinjske novice, 8, str.12.

Zdolšek, S. (julij, 1977). Športu in trimu ob rob. Savinjske novice, 7, str. 7.

Žagar, A. (julij, 1977). Nogomet za vse. Savinjske novice, 7, str. 7.